DARBININKAS

XLVI NR. 7. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY, 27, 1961 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Maskva paleido du lakūnus, bet atsiuntė ir savo šnipų šnipą

Kennedy tai laiko kliūties pašalinimu tarp J.A.V. ir Rusijos

SU CILINDERIU bent inauguracijos dieną

Prezidentas Kennedy sausio 25 pirmoje savo spaudos konferencijoje iškilmingai paskelbė visiem amerikiečiam linksmą žinią — **Sovietai paleido du lakūnus Amerikos lėktuvo RB-47, kurį Sovietai nušovė pernai liepos 1. Lakūnai kap. Freeman B. Olmstead ir kap. John R. McCone sausio 26 jau pasiekė Ameriką. Jie paleisti po Amerikos atstovo Thompsono pasikalbėjimo su Chruščiovu sausio 21.**

Buvo kalbama ir apie 11 kitų lakūnų, kuriuos "Ogoniok" paskelbė esant gyvus. Tačiau pagal Kennedy atsakymą spaudos konferencijoje Sovietai paaiškinę, kad laikraščio pranešimas nesutinka su Sovietų vyriausybės nusistatymu.

"Jungtinės Valstybės yra dėkingos už šitą Sovietų Sąjungos sprendimą, — kalbėjo Kennedy, — nes jis pašalina vieną svarbią kliūtį santykiam tarp Washingtono ir Maskvos pagerinti".

GRĮŽO TIK DU IŠ ŠEŠIŲ — kap. John R. McCone ir kap. Freeman B. Olmstead.

Tarp Rusijos ir Amerikos

Kas sena ir kas nauja

Chruščiovo ir Thompsono pasikalbėjimo sausio 21 turinys nėra skelbiamas. Tačiau nurodoma, kad Chruščiovas ir dabar likęs su tais pačiais kietais reikalavimais — dėl Laos, dėl Kongo.

Kennedy po pasitarimo su Rusk ir Bowles pavedęs Thompsonui toliau kalbėtis įprastu diplomatiniu keliu — susilaikant nuo viršūnių konferencijos. Tokias konferencijas pasmerkė ir N. Y. Times; esą jos nuo pat Jaltos laikų veikia tiktai Maskvos naudai. O "Ženevos dvasios", "Camp David" dvasios bankrotas pasirodė Paryžiuje.

Eisenhowerio nuomonė

Buvęs prez. Eisenhoweris sausio 24 pasisakė netikįs, kad Sovietai nuoširdžiai norį santykius su Amerika pagerinti. Chruščiovas mėgina dumti akis visiem. Dums ir Kennedy, bet Eisenhoweris nemano, kad Kennedy duosis dumiamas.

Macmillanas taip pat atsisakė nuo skubinimo su viršūnių konferencija.

VIENUOLIKA AMERIKOS LAKŪNŲ GYVI

Sovietų laikraštis "Ogoniok" pakartojo pranešimą iš rytų Vokietijos laikraščio, kad Amerikos 11 lakūnų, kurie su C-130 transporto lėktuvu 1958 rugsėjo 2 pakliuvo į sovietinę Armeniją, tebėra gyvi ir laikomi nelaisvėje. Ligšioliniai Amerikos pasiteiravimai apie lakūnų likimą susilaukdavo iš Maskvos tik vieno atsakymo: mes nieko apie juos nežinome. Ir po "Ogoniok" paskelbtos žinios departamentas paklausė Sovietus — negavo jokio atsakymo.

Nukrito atominės bombos

Amerikos vienas iš didžiausių bombonešių B-52-G sausio 24 prie Goldsboro, N. C., nukrito. Trys įgulos vyrai žuvo, vienas ištrauktas dar gyvas iš laužo, 4 išsigelbėjo su parašiutais. Lėktuve buvo dvi atominės bombos. Jas suspėjo anksčiau išmesti; viena jų nusileido su parašiutu. Jos nebuvo pavojingos, nes buvo be padegiklių. Lėktuvas kaštavo 7 mil.

Maistas 4.5 amerikiečių

Žemės ūkio sekr. Freeman sausio 25 paskelbė, kad vyriausybė supirks maistą iš sandėlių ir dalins jo reikalingiem. Amerikos 42 valstybėse maistą iš vyriausybės gauna apie 4.5 milijonai asmenų.

Nelaimingą Kongą drasko rykliai iš J.T.

J. Tautų gen. sekr. Hammarskjoldas pareikalavo iš Kongo vyriausybės, kad ji grąžintų Lumumbą iš Katangos ir kad leistų jam gintis "nepartiniame" teisme.

(Hammarskjoldas jau aiškiai vykdo Maskvos valią, nes ar girdėjo kas jo reikalavimą, kad Vengrijos min. pirmininkui Nagy būtų leista gintis "nepartiniame" teisme? Ar girdėjo jo reikalavima, kad šimtai baltųjų ir juodųjų būtų apsaugoti nuo Lumumbos šalininkų teroro rytinėje Kongo provincijoje, kur ginklus ir kitą paramą tiem žmonėm terorizuoti gabena Chruščiovas, Nasseris ir Nkrumah?).

N. Y. H. Tribune vedamajame aiškiai pasako, kad Lumumbos terorą Konge remia Sovietai, J. Arabų Respublika, Ghana. Jungtinės Tautos, nors pripažino Kasavubu vyriausybę teisėtą, bet jos neremia. Kaltę už tai skiria Jungt. Tautom. Esą J. Tautų pareiga paremti plaukėją, o ne ryklius.

— **Kongo** prezidentas Kasavubu sausio 24 kreipėsi į Saugumo Tarybą su pranešimu, kad ginklus Lumumbos šalininkai gauna iš Egipto.

— **J. Arabų Respublika** pranešė, kad atšauks savo kariuomenę iš Kongo nuo vasario 1. Taip pat Marokas ir Indonezija. Tada iš 20,000 kariuomenės liks 15,000 (Iš to laimės tik Kongo gyventojai, nes bus mažiau paramos Lumumbos plėšikam; laimės ir Amerikos mokesčių mokėtojai, nes reikės mažiau jų pinigo tai kariuomenei išlaikyti).

PIETŲ AMERIKOJE MAIŠATIS

El Salvadorui atėjo eilė: sausio 25 kariuomenė surengė perversmą ir paėmė valdžią.

— **Austrijoje** laukiama, kad Maskva pasiūlys Molotovą atstovu Vienoje. Dabar jis ten yra atstovas prie tarp. atominės komisijos. Graikija ir Olandija Molotovo nepriėmė.

— **Tunisas** atsisakė praleisti Sovietų ginklus į Alžirą, jei nebus iš anksto pranešta, kiek, koki ginklai ir kada gabenami. Atsisakė praleisti sovietinius technikus.

— **Vokietija** sausio 24 pasiskelbė užmegsiantį diplomatinius santykius su Lenkija.

— **Kinijos** komunistam labai trūksta benzino aviacijai. Maskva jį pristatyti delsia.

Narkotikų specialistas atvyko į narkotikų centrą

Sovietai, grąžindami du lakūnus, tariasi užmigdę Amerikos budrumą nuo Sovietų siunčiamų naujų šnipų į Ameriką — **sausio 24 atsiuntė savo šnipų šnipą, arba užsienio spaudoje vadinamą "šnipą ambasadorių" Konstantiną K. Rodionovą, pridengtą diplomato pasu.**

Rodionovas atvyko į New Yorką kaip pirmininkas sovietinės delegacijos, kuri dalyvauja Jungtinių Tautų žinioje esančioje tarptautinėj narkotikų konferencijoje. Ji prasidėjo sausio 25 ir truks iki kovo 17. Per tą laiką Rodionovas turės progų šnipinėjimo tinklą pinti. Jis labiausiai pagarsėjo būdamas Sovietų atstovas Švedijoje. Ten per trumpą laiką iškilo jo suorganizuotos trys šnipinėjimo aferos. Švedai šnipai buvo suimti ir gavo kalėjimo, o šnipų ambasadorius Rodionovas 1956 buvo iš Švedijos išvytas.

Hearsto spauda skelbė, kad Rodionovas yra suinteresuotas dalyvauti narkotikų konferencijoje, nes narkotikai tai vienas iš Sovietų ginklų. **Amerikos komisaras kovai su narkotikais Anslinger jau seniai turi vargo kovoti su narkotikais, labiausiai gabenamais iš Kubos ir komunistinės Kinijos.**

AMBASADORIUS ŠNIPAS K. K. Rodionovas

Journal American vedamajame pasako, kad Amerika bejėgė nusikratyti šiuo šnipu, pridengtu ambasadoriaus pasu, bet savo nuotaikas jam išreiškia bent antrašte: "Šnipe, eik namo".

ATĖJO GEROS DIENOS PIRATAM —

Rytų piratai už dviejų paleidimą gavo padėką. Kaip reiks dėkoti Vakarų piratam už 600 paleidimą?

Pernai liepos 1 tarptautiniuose vandenyse 30 mylių nuo Sovietų teritorijos oro piratai nušovė Amerikos lėktuvą. Liepos 13 Amerikos vyriausybė protestavo dėl to ir vadino sąmoningu noru sukelti tarptautinį incidentą. Siūlė atiduoti tarptautiniam teismui. Piratai atmetė.

★

Šiemet sausio 25 piratai du likusius ano lėktuvo lakūnus paleido. Už tai susilaukė Jungtinių Valstybių padėkos. O tą paleidimą prezidentas pavadino pašalinimu rimtos kliūties pagerinti padėčiai tarp Washingtono ir Maskvos.

Kaip nesunku piratam susilaukti padėkos ir gero vardo už tuos du paleistuosius. Lyg anie kiti keturi, jų nužudyti su tuo lėktuvu, jau nėra rimta kliūtis geriem santykiam.

NYHT vedamajame betgi priminė: tai tik gražis gerai valiai parodyti palyginti su tom piktybėm, kurias Sovietai pridarė. "Dabar reikia daugiau negu gražio; daugiau negu uždelsto paleidimo dviejų žmonių, kurie buvo pagrobti neteisėtai".

★

Pirātai pasigrobė Santa Maria laivą. Amerika įsakė savo jėgom laivą sugauti ir pristatyti į Amerikos uostą, kaip to reikalauja įstatymas piratų reikalu. Tai buvo sausio 24.

Sausio 25 Maskvos radijas paskelbė, kad Amerika ir Anglija persekioja Santa Maria laivą neteisėtai. Tai ne piratai, o politiniai veikėjai. Maskvos galvojimas suprantamas: nušauti lėktuvą tarptautiniuose vandenyse nebuvo jiem piratinis veiksmas, nebuvo piratinis ir pasigrobti laivą. Mažiau suprantamas galvojimo pasikeitimas Amerikoje. Jau sausio 25 valstybės departamentas paskelbė: informacijos prieštaringos, ir dabar nebeaišku, ar laivo pagrobimas yra nusikaltimas prieš įstatymą dėl piratinių veiksmų..

Gal reiks laukti taip pat padėkos tiem laivo piratam ir jų geros valios aukštinimo, kai jie paleis 600 pagrobtų keleivių...

PIRATAI, LAISVĖS KOVOTOJAI AR PAMIŠĖLIAI?

Portugalijos laivo Santa Maria istorija iš naujo pavaizdavo šių dienų tiesą: **nežinia, kur baigiasi piratas ir kur prasideda politikas; kur baigiasi žmogžudys ir prasideda Jungtinių Tautų narys.** Istoriją trumpai primenam.

Santa Maria, naujas prabanginis laivas, su 600 keleivių ir 350 įgulos, sausio 22 išplaukė iš Curacao, Olandijos Vakarų Indijos. Laivas buvo laukiamas Floridoje, Bet ten jis nepasirodė. Paaiškėjo, kad sekmadienį apie 70 piratų, kurie buvo maskavęsi kaip keleiviai, nušovė karininką, kuris buvo mėginęs duoti pavojaus aliarmą, sužeidė dar porą ir laivą paėmė į savo rankas. Pirmadienį laivas stabtelėjo prie St. Lucia salos, išleido su laiveliu 8 įgulos žmones, tarp jų sužeistuosius, ir nuplaukė toliau nežinoma kryptim.

Portugalijos vyriausybė kreipėsi į Ameriką ir Angliją, kad jos padėtų sugauti piratus. Abi atsakė teigiamai. Ir Amerika pasiuntė du kreiserius ir devynis lėktuvus laivo ieškoti.

Santa Maria susirado

Antradienį buvo aptiktas Atlante Santa Maria laivas. Amerikos lėktuvas su juo susisiekė per radiją. Laivas atsisakė grįžti į San Juan, pareiškė keliaująs į Portugalijos koloniją Afrikoje Angolą: sutiko derėtis su Amerikos ar kitos vyriausybės atstovais, jei atvyks į Santa Maria laivą.

Tai piratų istorija. Nuo čia prasideda ir politika.

Laivą pagrobė Portugalijos min. pirm. Salazaro priešai, vadovaujami kapitono **Henrique Malto Galvao.** Tai 65 metų buvęs Portugalijos kolonijų inspektorius, armijos karininkas, dramų ir romanų rašytojas, avantiūristas, agitatorius ir politikas, ilgą laiką Salazaro šalininkas. Bet 1943 jis buvo suimtas pirmu kartu, suėmimai kartojosi. Jis buvo kaltinamas renges sąmokslą Salazarui nužudyti ir nuteistas 13 metų. Išsėdėjęs iki 1958. Pabėgęs (esą persirengęs drabužiais moters, kuriai buvo leista jį kalėjime aplankyti) ir gavęs Argentinos atstovybės azylį. Po keturių mėnesių Portugalijos valdžia nekliudė jam išvykti jau su Argentinos pasu.

Už avantiūristo Galvao nugaros veikė dar kitas asmuo — **gen. Humberto da Silva Delgado.** Generolas buvo Salazaro šalininkas. Bet 1958 rinkimuose pats norėjo atsisėsti į Salazaro vietą. Išrinktas nebuvo, virto atviru Salazaro priešu, ir jam leista buvo išvykti į Braziliją. Ten jis organizavo egzilus portugalus prieš Salazarą. Laivą pagrobęs kapitonas Galvao pranešė per radiją generolui Delgado apie įvykį, vadindamas jį teisėta Portugalijos valdžia, ir generolas kreipėsi į Ameriką ir Angliją, kad jos nesikištų į laivo gaudymą, nes tai esanti pirma pastanga nuversti Salazaro valdžią.

KAP. H. M. GALVAO IR GEN. HUMBERTO DELGADO, kuris sakėsi, kad Santa Maria laivas pagrobtas jo įsakymu.

Tai smūgis Salazarui ar jo priešininkam?

Ar tai smūgis Salazarui? Atsako N. Y. Times vedamajame: **Įstatyti į pavojų tiekos nekaltų vyrų, moterų ir vaikų, rizikuoti tokiu brangiu turtu politiniam gestui prieš Portugalijos diktatūrą nėra nei juokinga nei atleistina. Tai atrodo kaip didelio masto piratų žygis. Visais amžiais visuose vandenyse piratų darbai yra bjaurus nusikaltimas ... Neatrodo, kad min. pirmininko Salazaro vyriausybei būtų nuo to kokia grėsmė.**

Gal net priešingai. Tai parodo, kokis buvo Salazaro politinis priešininkas ir kokia laimė Portugalijai, kad jos priekyje neatsidūrė politikas — piratas.

Auksas vis bėga

Iš Amerikos 23 miljardų dol. aukso beliko tik 17.5 Kiekvieną savaitę išbėga į užsienius apie 100 mil.

Kennedy diplomatai

J. Alsop (N.Y.H.T.) informuoja, kad Amerikos atstovu į Londoną bus paskirtas David K. E. Bruce, į Paryžių generolai Taylor ar Gavin, prie Nato buvęs aviacijos sekretorius Finletter ar buvęs valst. sekr. padėjėjas Merchant, į Romą F. D. Roosevelt jr., Bohlenas palieka patarėjas valst. departamente Sovietų reikalam.

— **Geroge F. Kennan,** žinomas valstybės departamento planuotojas, kurio nusistatymas dėl Rusijos buvo priešingas Dulles ir Achesonui, dabar skiriamas Amerikos atstovu į Jugoslaviją.

— **Baltųjų Rūmų** kalbų rašytoju pakviestas Arthur M. M. Schlesinger, irgi Harvardo istorijos profesorius. Jis buvo patarėjas per dvejis rinkimus A. Stevensonui ir jam kalbas rašydavo. Laikomas vienu iš demokratų liberalų.

— **Kennedy** numatė derybas dėl atominių bandymų laikinai atidėti. Jos turėjo būti tęsiamos vasario 7. Norima paruošti pirma visą nusiginklavimo planą.

Ryšiai su Castro?

N. Y. Times pažymi, kad šitoje piratų istorijoje galėjo dalyvauti Castro. Esą kapitonas Galvao kelis kartus buvo lankęsis Kuboje. Portugalijoje esą manoma, kad jis mėgins laivą nugabenti į Kubos uostą. Ypač turint galvoje, kad prieš porą mėnesių Kuboje susikūrė "revoliucinis Portugalijos išlaisvinimo komitetas".

Naujas liudininkas Pasternako istorijoje

Prancūzas Georges Nivat, 26 metų, buvo studentas Maskvos universitete. Ten jis atsidūrė "kultūrinių mainų" programą vykdant. Ten jis 1956 pažino ir Ivinskaja dukterį Iriną, dabar 22 metų. Nivat dažnai lankėsi pas Iriną, ten dažnai sutikdavo ir rašytoją Pasternaką. Su Irina Nivat susižiedavęs 1960 ir tų metų liepos 28 paprašęs Sovietų valdžios leidimo ją vesti. Vestuvės buvo numatytos rugpiūčio 20. Tačiau Nivat tų vedybų nesulaukė. Sovietų valdžia atsisakė pratęsti jam vizą. Jis ir jo sužadėtinė padavė prašymą Chruščiovui. Kai Chruščiovo atsakymas buvo Irinai praneštas, Nivat jau prieš 8 dienas buvo išvykęs.

Šitas liudininkas neprileidžia ir minties, kad Ivinskaja būtų priėmusi 800,000 rublių iš užsienio, kad ji būtų tai dariusi be Pasternako žinios, kaip ji buvo kaltinama ir kaip ji turėjo prisipažinti. Nivat sako, kad ji nieko ir niekad nedarydavusi be Pasternako pritarimo.

KONGE JIE LAUKIA, bet ne kariuomenių, kurios negina jų nuo nieko, o pieno puoduko, kuris gintų juos nuo bado.

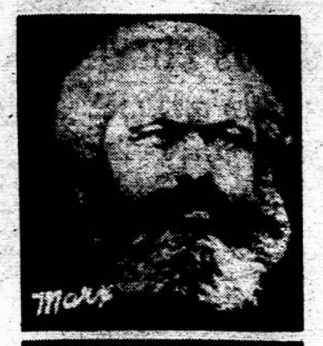

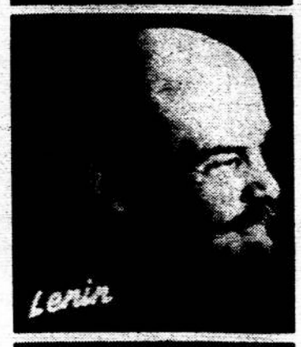

MOKYTOJAS ir mokiniai

Kaip turėtų laikytis vakarų vyriausybės

Pasikalbėjimas su Marksu ir Engelsu apie Rusiją

Karolis Marksas ir Friedrichas Engelsas buvo marksizmo kūrėjai, bolševizmo pirmatakai. Juos ir šiandien laiko savo mokytojais Sovietų Sąjungos komunizmas. Marksas gyveno 1818-1883, Engelsas 1820-1895. Iš jų raštų, daugiausia iš straipsnių laikraščiuose, iš laiškų, rašytų aname tarpe nuo 1842 iki vieno ir antro mirties, Wolfgang Leonard išrankiojo ištraukas, kurios gali būti atsakymas į šios dienos klausimus — aktualius kalbant apie bolševizmą, socialistinį realizmą ir kt., ir juos paskelbė žurnalo "Der Monat" pasikalbėjimo forma. Klausimas dabar; atsakymas į jį duotas maždaug prieš šimtą metų. Iš tų įdomių pasisakymų sustojame čia tik prie vienos rūšies klausimų — apie Rusijos ekspansiją į Europos vakarus. Ką apie tai galvojo prieš šimtą metų tie, kuriuos bolševikai laiko savo mokytojais? (Teduodame tik jų pareiškimus, praleisdami jų šaltinius, kuriuos suinteresuotas galės rasti "Der Monat" 1961 Nr. 141).

Klausimas: Yra nuomonių, kad Rusijos politikoje yra tų pačių siekimų, niekados nesikeičiančių. Ar manote, kad tokios nuomonės teisingos?

Marksas: Rusijos politika yra nesikeičianti ... Jos metodai, jos taktika, jos manevrai gali keistis, bet jos politikos siekimas, pasaulį valdyti, yra jos orientacinė žvaigždė ... Nėra jokio kito labiau pastebimo bruožo Rusijos politikoje, kaip šitas tradicinis sutapimas ne tiktai siekimų, bet ir būdų tam pasiekti.

Klausimas: Ar kitų valstybių nuolaidumą laikote esminiu pagrindu Rusijos ekspansijai

Marksas: Rusijos diplomatija rėmėsi vakarų valstybių vyrų bailumu, ir jos diplomatinis menas yra pamažu pavirtęs ypatinga maniera, kad dabartinių veiksmų istoriją galima beveik ištisai atsekti ankstesnių laikų metraščiuose.

Klausimas: Kokis, jums atrodo, yra Rusijos politinis siekimas Europoje?

Marksas: Tiesioginis siekimas yra ... sukurti rusišką valstybę, rusų valdomą, nuo Harzo kalnų, Karpatų iki Juodosios, Egejaus, Adrijos jūrų; valstybę, kuri apimtų apie tuziną slavų kalbų ir dialektų ...

Klausimas: Ligi kokios geografinės ribos tada siektų Rusijos dominavimas rytų Europoje?

Marksas: Pasirodytų, kad natūrali Rusijos siena eina nuo Danzigo ar gal Stettino ligi Triesto.

Klausimas: Nuo Stettino iki Triesto? Tai reikštų kontrolę ne tik Lenkijai, bet ir trečdaliui Vokietijos?

Marksas: Rusija, tikrosios Lenkijos didžiąją dalį prisijungus, gautų prieiti toli į Vakarus. Sutvirtintos Rusijos pozicijos prie Vyslos būtų grėsmė Vokietijai ... būtent, nuo momento, kada Lenkijos tautinis pasipriešinimas išsenka ir Lenkijos karines jėgas Rusija gali naudoti savo agresiniam tikslam ... Nuo Prūsijos atkritusios dalys tada natūraliai patenka į Rusijos kontrolę ir vokiškasis Rytprūsių kraštas pavirsta Rusijos ribose enklava... Taip gauna Rusija gabalą Vokietijos, ir Vokietijos padalinimas atliktas. Tiesioginis kelias iš Vienos į Berlyną eina per Rusiją, kaip ir tiesioginis kelias iš Miuncheno į Berlyną.

Klausimas: Kaip žiūrite į Rusijos įsigalėjimą Lenkijoje?

Engelsas: Tauta, kuri kitą tautą pavergia, negali savęs išlaisvinti ... Jėga, kuri vartojama kitam pavergti, visados nukryps prieš save pačią. Kol Rusijos kariai pasiliks Lenkijoje, rusų tauta negalės išsilaisvinti nei politiškai nei sociališkai.

Klausimas: O Rusijos viešpatavimas Vengrijoje?

Marksas: Rusijos viešpatavimas Vengrijoje yra tolygus vengrų tautos sunykimui.

Klausimas: Kokią jūs regit priežastį, kad Rusija veržiasi į Europą?

Marksas: Rusijos tikslų sutapimo priežastis yra ... istorinė praeitis, jos geografinės aplinkybės ir reikalas gauti jūrinius uostus žemyne kaip ir Rytų jūroje; jei ji nori tikrai išlaikyti dominavimą Europoje.. Šios paveldėtos politikos pasisekimas yra ... vakarų galybių silpnumo įrodymas.

Klausimas: Kaip vertinate Rusijos diplomatinį aktyvumą ir daugybę diplomatinių notų?

Marksas: Kaip šunim numeta kaulus, taip Rusija meta Vakarų diplomatams tiek daug notų ir tik dėl to, kad jie turėtų nekaltą pramogą, tuo tarpu ji (Rusija) gauna sau daugiau laiko.

Klausimas: Kokios taktikos, jūsų supratimu, laikosi Rusija prieš Europą?

Marksas: Pasitikėdama vakarų bailumu ir baime, ji gąsdina Europą ir, kiek begalėdama, didina reikalavimus, kad paskui pasirodytų tauri, jei tenkinasi tik tuo, ką betarpiškai gali gauti.

Klausimas: Jūs kalbėjote lig šiol apie vakarines vyriausybes. Kaip jūs vertinate vakarinių valstybių gyventojų nusistatymą Rusijos pretenzijų link?

Marksas: Vakarų reakcinių vyriausybių nusižeminimas ir jų regimas nesugebėjimas apsaugoti vakarų civilizacijos interesus nuo Rusijos antpuolių turi būtinai sukelti gyventojų nepasitenkinimą.

Klausimas: Kaip turėtų, jūsų nuomone, laikytis darbininkų judėjimas ryšium su rytų — vakarų konfliktu?

Marksas: Begaliniai ir be pasipriešinimo antpuoliai šios barbariškos galybės, kurios galva yra Peterburge, o rankos visuose Europos kabinetuose, darbo klasę išmokė, kad jos pareiga yra perimti tarptautinės politikos paslaptis į savo rankas.

Klausimas: Ir kaip turėtų, jūsų nuomone, laikytis vakarų vyriausybės derybose su Rusija?

Marksas: Yra tik vienas kelias kalbėtis su tokia galybe kaip Rusija — ir tai yra kelias kalbėtis be baimės.

Klausimas: Jūs kalbėjote apie vakarų valstybės vyrų bailumą. Kaip vertinate Amerikos rolę tarp vakarų valstybių.

Marksas: Amerika yra jauniausias, pajėgiausias vakarų atstovas.

Klausimas: Ar pramatote, kad Amerika vaidintų didelę rolę Europos politikoje?

Marksas: Didžiausias dienos įvykis tai Amerikos politikos pasirodymas Europos padangėje. Vienos grupės jis sveikinamas, kitos nekenčiamas, tačiau visų bus skaitomasi su tuo faktu.

M.

MATERIS prie sunkaus darbo statant Nemuno užtvanką.

GYVENAMAS namas Krikonių kaime (Ignalinos valsč.) Nuotrauka iš sovietinio leidinio 1958 m. "Ežerų vilnimis".

Dvi turistės apie kelionę į Lietuvą

Laisvėje nesibaigė susinervinimas dėl V. Zlotkienės iš Rochesterio pasakojimų, ką ji matė Lietuvoje. Rochesteryje susirado kita turistė, **L. B.,** kuri Laisvėje ėmė kolioti, vadinti girtuokle Zlotkienę, kam ji taip pasakoja; kaltinti, kad jei jos sesuo Lietuvoje turi gyventi lūšnoje, tai dėl to, kad ji nedirbanti, pragerianti ... Tai įprastas bolševikam kelias — kai negali nuneigti žmogaus žodžių, suniekink, ar nužudyk patį žmogų. Tačiau į tuos **Laisvės** niekinimus atsiliepė ir pati V. Zlotkienė laiške Darbininko redakcijai; į bolševikinį smūgį atkirsdama lietuvišku smūgiu.

1. **Laisvėje LB.** žeria kaltinimą Lietuvoje lūšnoje gyvenančiai: "Tegul mažiau geria, tai turės ir naują stubą ...". Ir dar pridėjo papildomai: "Kas nedirba mielas vaike, tam ir duonos duot nereikia".

V. Zlotkienė: "Esi pensininkė, tad važiuok į Lietuvą padirbėti, tada gal praregėtum, ir širdis minkštesnė pasidarytų".

"Išvadinai mane pijoke, bet aš savo turtų neprageriu ir daugiau turiu kaip tu".

"Sakai, ir Amerikoje 'dar labai daug turime lūšnų, kur žmonės gyvena'. Tai ar ir juos kaltinsi, kad jie lūšnose gyvena dėl to, kad jie prageria ir nedirba?"

2. **Laisvėje L. B.** priekaištavo, kam V. Zlotkienė "parsivežė senų namų nuotraukų, kur matosi sugriuvusios ir griūvančios lūšnos, dengtos šiaudų stogais".

V. Zlotkienė: "Parsivežiau senų namų nuotraukų, ku- gyvena darbininkai. O tu parsivežei pilną maišą Vilniaus parodos nuotraukų".

3. **Laisvėje L. B.** pasakoja, "Kokis buvo džiaugsmas, kada mes matėme Lietuvoje naujus didelius namus, gražius fabrikus. Mes lankėmės į fabrikus, į naujus gyvennamius".

V. Zlotkienė: "Mūsų progresyvė L. B. važiavo į Vilnių parodos pamatyti ir su Lietuvos valdininkais pasėdėti; jai nerūpėjo pamatyti, kaip vargsta darbininkai ... Man gaila, kad jūs nematėt, kaip gyvena Lietuvos valstiečiai. Jūs tik matėt fabrikus, mūrus. Aš važiavau pamatyti savo tėviškės ir mačiau visoje apylinkėje, kaip žmonės gyvena".

4. **Laisvėje L. B.** kaltino nedėkingumu: esą Lietuvoje valdžia ir organizacijų atstovai "kaip kitus turistus, taip ir Zlotkienę pasitiko gražiai, su gėlių puokštėmis ... Ji visur buvo draugiškai ir gražiai priimta ... o dabar sugrįžusi į Ameriką leidosi būti įrankiu tų, kurie šmeižia ir niekina Lietuvos liaudį ..."

V. Zlotkienė: "Aš, kai važiavau į Lietuvą, nieko nebijojau ir atvirai kalbėjau. O kai važiavo mūsų pažangietė L. B., tai slaptai buvo susirinkę į rūsį visi progresyvai ... Kai parvažiavo iš Lietuvos, susikvietė visus progresyvus ir slaptai šviete, o jau vėliau viešai literatūros vakarienėje taip gyrė visiem komunistam, kad dabar Lietuvoje visko yra, nors ... paprasto muilo negalėjom gauti".

5. **Laisvėje L. B.** aiškina, kad Zlotkienės pasakojimais netikės Lietuvoje, netiki jais ir čia jos artimieji.

V. Zlotkienė: "Buvai Lietuvoje, nesupratai žmonių išnaudojimo, būdama raudona ...Dabar vaikštai po salę, lūpą pakabinus, ir niekas nepaklaus, nes žino, kas tokia esi. O mane apstoję klausinėjo, kaip Lietuvoje, ar verta pamatyti, ir aš visiem atsakau".

AR ŽINAI,

Kodėl sliekas lenda iš žemės lyjant?

Sliekas kvėpuoja per savo odą. Jai yra pakankamai deguonies žemėje. Kai palyja, vanduo suteka į sliekо "gyvenamus namus", ir jis pasijunta pritrūkęs deguonies. Jis lenda į paviršių. Paviršiuje yra slieko kitas priešas — netik vištos, bet dar ir šviesa. Akių sliekas neturi, bet jo oda labai jautri šviesos spinduliam. Jų negali sliekas pakęsti. Jis lenda į "užuošviesį" — pasislėpti nuo šviesos. Jei nepasiseka — žūsta.

Kodėl lakuoto kiaušinio negalima perinti?

Kiaušinio lukštas praleidžia orą, kuris reikalingas būsimajam viščiukui. Jau po poros dienų buvimo po višta kiaušinio viduje atsiranda du rageliai, kurių vienas traukia deguonį, kitas išleidžia angliarūkštę. Juo toliau, juo kiaušinio lukštas darosi puresnis. Jei kiaušinį nulakuosi, oras nepraeis, ir viščiukas uždus. Gali uždusti net ir tada, kai kiaušinis yra labai nešvarus.

Kodėl žąsys eina žąsele?

Naminės žąsys išaugo iš laukinių. Laukinių augimo sąlygos buvo kitokios. Lizde tarp nendrių išsiritęs žąsiukas turėjo šliaužti per dumblą ir žoles į aukštesnę pievą pasimaitinti. Vieno nušliaužta bridė jau palengvino kitiem kelią. Nors tokios sunkenybės naminės žąsys ir neturi, bet jos laiko tvirtai savo protėvių "palikimą".

— **Kinijos** kom. partija sausio 21 paskelbė, kad ji eina išvien su Sovietų Sąjunga, kad karas gali būti išvengiamas.

LIETUVOS ganytojai 1955 rugsėjo 11 Panevėžio katedroje; iš k. į d. a.a. vysk. K. Paltarokas, vysk. P. Mažėlis, vysk. J. Steponavičius.

SPAUDA

MANO TIKĖJIMAS NEPAJUDINAMAS

Draugas sausio 13 pakartojo laišką iš Lietuvoje sovietinio laikraščio Tiesos. Laiškas pasirašytas "Lietuvos katalikės". Laiškas, regimai, paskelbtas tam, kad specialistai galėtų sugriauti to laiško argumentus ir įrodyti priešingai. Tokis specialistas parinktas buvęs kunigas J. Ragauskas, dabar bedievių autoritetas. Jis turi atsakinėti į merginos laišką, kuris stebina savo nuoširdumu ir kieta rezistencine valia prieš okupanto sustiprintą kovą su tikėjimu. Laiškas toks:

"Aš esu katalikė. Jau iš mažens visas mano gyvenimas susietas su religija, su bažnyčia. Kokius įrodymus man beduotų, kad Dievo nesą — mano tikėjimas įuomi nepajudinamas, ir, jei reiktų, aš verčiau sutikčiau nustoti savo gyvybės negu nusoti tikėjimo. Aš, kaip katalikė ir nuolatinė bažnyčios lankytoja, nemažai matau įvairių kunigų, tačiau tokio, kokie yra vaizduojami laikraščiuose, dar nemačiau nė vieno. Jie kiekvieną kunigo prasikaltimą išpučia ir išgarsina. Tiesa, per didelę daugybę gali vienas kitas pasitaikyti ir panašus į jūsų atvaizduotuosius, bet ar tai reiškia, kad visi tokie?

"Man dar tik dvidešimt su viršum metų, ir todėl visas gyvenimas dar prieš akis ... Daug gerų bruožų matau dabartiniame gyvenime. Dirbu kartu ir mokausi ... Tačiau savo širdies negali perkirsti į dvi dalis, jei ji visa priklauso Bažnyčiai. Religija — mano širdis ir išplėšti religiją tolygu išplėšti širdį".

JORININKAI sausumoje.

KAS BUVO PIRKINIŲ KREPŠYJE?

Maža istorija įvyko prieš porą savaičių Londone, kai jį pasiekė traukinys iš Portlando laivyno bazės. Iš traukinio išskubėjo tamsiaplaukė moteris su pirkinių krepšeliu. Ji dar sutiko pažįstamą žilstelėjusį džentelmeną, ir abu nužygiavo per aikštę. Kai pasiekė vėl gatvę, pro juos pralėkė automobilis, stabtelėjo ir iššoko gerai apsitaisęs jaunas kitas džentelmenas. Jis priėjo prie poros, draugiškai juos apkabino, paskui, kaip ir dera geram džentelmenui, paėmė panėšėti iš moters pirkinių maišelį.

Tą draugišką sceną sudrumstė penki lietpalčiais apsitaisę rūsčiom minom ir nedraugiškais veidais džentelmenai, kurie atskubėjo iš kitos pusės gatvės, ir jų vadas pareiškė: "Aš esu vyresnis detektyvas George Smith iš Scotland Yard. Prašau jus eiti su manim" ...

Policijoje išaiškėjo, kad jie kaltinami šnipinėjimu: pirmasis džentelmenas Henry Houghton, 55, buvęs karališkojo laivyno karininkas, dabar tarnaująs Portlando laivyno admiralitete; tamsiaplaukė buvo Miss Ethel Gee, 46, Houghton draugė ir tos pačios įstaigos tarnautoja. Jaunas džentelmenas buvo 37 metų Gordon Lonsdale, vienos Londono kompanijos direktorius, tik prieš trejis metus atsikėlęs į Angliją, save vadinąs kanadiečiu. Buvo suimta dar pora, kurie taip pat vadino save kanadiečiais, Juos visus penkis pareigūnai klausinėjo, kas buvo tas dar vienas džentelmenas, kuris kiekvieno šeštadienio vakarą, paprastai 7:15 val. juos visus lankydavo. Po kelių dienų buvo paskelbta, kad tas nepažįstamas yra dingęs. Taigi liko tik aktoriai, o režisierius pabėgo.

Kokius pirkinius aname krepšelyje pristatinėjo dama ir jos džentelmenai nepažįstamajam, galima spėti — Portlando bazėje anglai drauge su amerikiečiais bandė naujausius ginklus kovai prieš povandeninius laivus. Tarp jų esą ir toki, kurie priešo povandeninį laivą gali sunaikinti iš už 50 mylių. Toki ginklai buvo svarbūs Sovietam. Paskelbta, kad jų šnipai savo centrinę turėjo Varšuvoje ir iš ten siekė Londoną. Anglija aliarmavo Amerikos saugumo įstaigas, o taip pat įspėjo savo saugumą ir sekimo įstaigas, kad priešas yra užmetęs plataus mąsto šnipų tinklą. Aliarmas panašaus mąsto kaip savo laiku dėl atominio šnipo Fuchso.

Pasikeitė darbo sekretoriai

James P. Mitchell, Eisenhowerio vyriausybėje vadovavęs Darbo departamentui, katalikas, perdavė pareigas naujam sekretoriui Arthurui J. Goldbergui. Naujasis darbo reikalų vadovas buvo AFL-CIO unijos ypatingas patarėjas ir generalinis patarėjas plieno pramonės unijos. Jam pareigas perduodamas, James P. Mitchell Darbo departamento tarnautojams naują sekretorių pristatė kaip ilgametį savo draugą, turintį patyrimą darbo reikaluose ir besirūpinantį žmonių gerove. Atsakydamas Arthuras J. Goldbergas išgyrė savo pirmataką, kaip buvusį ligi šiol geriausią darbo sekretorių. Prezidentas savo padėkos laiške pabrėžė, kad per praėjusius 8 metus mažiausiai buvę streikų, atlyginimai pakilę. Išgyrė pasitraukusio sekretoriaus nuopelnus.

Unijos per 3 mėnesius turi pateikti vyriausybei savo pajamų ir išlaidų apyskaitas. Priskaitoma apie 40,000 vienetų, kuriuos liečia tie formalumai. Jie įvesti įstatymu, kad būtų išvengta nelegalaus unijos fondų eikvojimo.

DARBININKO skaitytojai maloniai yra prašomi ilgai neužtrukti su prenumeratos atsilyginimu 1961 metams. Dar yra skaitytojų, kurie Darbininko prenumeratos neapsimokėję už 1960 metus. Kas dar nespėjo sumokėti prenumeratos už 1960 ir 1961 metus, padarykite tuojau.

Jūsų patogumui prašome naudotis šia atkarpa:

Siunčiu Darbininko prenumeratą už ..... metus, auką $..... Darbininko kalendoriaus išlaidoms padengti bei lietuviškai spaudai paremti.

Pavardė .....

Adresas .....

.....

Parašas

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE -Insurance

—HAVEN REALTY—

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

DARBININKAS Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES
Domestic yearly — $6.00
Brooklyn, N. Y. — $6.50
Half year — $3.50
Foreign — $6.50

PRENUMERATOS KAINA
Amerikoje metams — $6.00
Brooklyn, N. Y. — $6.50
Pusei metų — $3.50
Užsienyje — $6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija laiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Smalsuoliai ir kas toliau?

Smalsumas buvo užvaldęs šio krašto visuomenę nuo praėjusios vasaros vidurio: kas bus išstatytas kandidatu į prezidentus, kas laimės, kokia bus naujos valdžios kryptis ir prezidento politika? Rinkimai ir pasiruošimas inauguracijai buvo nustūmę į šalį visus kitus klausimus. Pasigirdo balsų, kad toji smalsa, lyg koks žaismas visokiais spėliojimais, per ilgai trunka. Reikėtų trumpinti tą demokratinį vaidinimą, kuris atitraukia dėmesį nuo svarbių reikalų.

Su savo pareigom išsiskirdamas prezidentas D. Eisenhoweris tai minčiai pritarė. Jis, turbūt, labiausiai jautė, kad paskutiniais mėnesiais lūkuriavimas ir netikrumas kliudė visą darbą. Dabar gyvename tokiais laikais ir tokioje įtampoje, kad kiekviena diena turi didelės reikšmės.

★

Inauguracija tas smalsumo dienas užbaigė. Naujas prezidentas John F. Kennedy perėmė pareigas, tarė pirmąjį oficialų žodį visos Amerikos vardu. Jo žodis priimtas palankiai šiame krašte ir užsieniuose. Nė komunistinis pasaulis nesileido į kritiką: ją paskelbė, praleisdamas tuos sakinius, kurie netinka norimam naujam "koegzistencijos tiltui". Praleido užuominas apie sąlygas, kaip turėtų būti statomas: absoliutinė, nusiginklavimo kontrolė, laisvė visom tautom, pagalba atsilikusiem kraštam ir vargšam žmonėm be jokios politikos.

Tai priešinga sovietinei politikai ir ji nei norės suprasti, kas yra teisinga, nei priimti. Tebelieka smalsumas, kiek prezidento John F. Kennedy politika bus patvari savo principuose, nuosekli jų vykdyme ir pajėgi atsispirti spaudimui ir gundymam. Buvo gi pasakyta: reikia nebijoti gąsdinimų ir negundyti savo silpnumu.

★

Gundymu galima būtų pavadinti visą pokarinę JAV užsienio politiką. Leo Rostenas dar 1951 "Look" žurnale (kovo 13) po ilgų tyrinėjimų surašė Maskvos politbiuro politikos principus. Išvadoje jis parašė, kad Maskva labai norinti žinoti, kiek toli ji galinti eiti. Ir "mes turime aiškiai ir nedviprasmiškai parodyti, kur yra jau per toli ... Mes turime turėti jėgą išdrįsti kariauti ne dėl to, kad norėtume, o tik dėl to, kad Kremliui nebūtų abejonės, jog karo nepabūgsime, jei ..."

Bet tasai "jeigu" visą dešimtį metų buvo aiškiai apibrėžtas, nors Leo Rostenas priminė: "Nusimeskime draugiškumo kaukę ir veskime jėgos politiką ten, kur priešas ją iššaukia". Buvo pasiduodama draugiškumo gundymam.

Kaip bus toliau? Smalsuoliam teks palaukti arba Roosevelto dvasios konferencijų, kurias Maskva taip perša, arba naujų Chruščiovo bato grasinimų.

★

Lietuvių smalsumas taip pat užsibaigė inauguracijos estradoje. Kai kurie garsinosi ten vykę pastovėti ant laiptelių už paslaugas rinkimuose. Dar bus apsikeista vienu kitu žodžiu, kad būtų buvę geriau, jei rinkimai būtų kitaip išėję. Kai istorijos lapas užsiverčia, niekas negali įrodyti, kas būtų buvę, jeigu ... Visa imkime, kaip yra. Tiktai norėtųsi, kad lietuviškam reikalui nebūtų parodytas mažesnis domėjimasis ir smalsa, kuri buvo lietuvius gerokai išjudinusi. Norėtųsi, kad tie paslaugieji dabar ieškotų būdų, kaip geriau Lietuvos laisvinimui padėti. Kas buvo arčiau estrados, iš tų daugiau laukiama ir akcijos.

Karaliaus Leopoldo mieste moderniška šviesa

Dr. V. Vygantas pasakoja iš savo kelionės į Kongą (2)

GEORGES BOUSSIN Ave. Leopoldvillėje.

Leopoldville, dabar plačiai linksniuojamas miestas ryšium su Kongo nepriklausomybe ir neramumais, yra po atogrąžų dangumi, kairiame Kongo upės krante, apie 250 mylių nuo Atlanto. Prie miesto dar yra didelis vandens plotas, ežeras, vadinamas "Stanley tvenkiniu" (Stanley Pool), kurį pripildo Kongo tekmė. O tasai Henry M. Stanley buvo Afrikos tyrinėtojas. Jo vardu dabar vadinamas dar antrasis Kongo miestas — **Stanleyville,** taip pat prie Kongo upės, bet už kokių 800 mylių į rytus, to krašto viduryje. Dabar ten yra susimetę Lumumbos šalininkai, palaikomi komunistų. Ar nuo Stanleyvillės prasidės naujas Kongo istorijos lapas, dar reikia palaukti, bet kad nuo Afrikos tyrinėtojo Henry M. Stanley prasidėjo belgų valdymas Afrikoje, tur būt, visi dabar žino.

Tą tyrinėtoją pasitelkė Belgijos karalius Leopoldas II dar 1877 metais, pridėjęs talkai kitų žmonių. Kongas buvo ištirtas ir paimtas belgų žinion, nors portugalai jau buvo koją įkėlę ir protestavo. Kongo klausimas jau tada buvo iškiles tarptautinėse konferencijose. Antai, Berlyno konferencijoje 1884-85 metais buvo nutarta suorganizuoti **Kongo laisvą valstybę,** kurios galva paliktas Belgijos karalius Leopoldas II. Taigi, Kongo nepriklausomybė ne mūsų dienų, bet ji neišsilaikė ligi mūsų dienų, nors tada vokiečiai labai spyrėsi, kad Berlyno konferencijos nutarimų būtų paisoma. Belgija 1908 davė Kongui naujus įstatymus, kurie tą kraštą pavertė belgų kolonija. Joje išaugo ir Leopoldville, praminta to Belgijos karaliaus vardu.

HENRY M. STANLEY paminklas Leopoldvillėje.

Leopoldville yra miestas dailus, visai europietiškas, turi aukštų namų ligi 6-8 aukštų, kai kur 13-15, kurie galėtų būti vadinami ir dangoraižiais, palyginus su senom negrų palapinėm. Negrai belgų laikais turėjo savąją miesto dalį, kurios galva buvo dabartinis Kongo prezidentas Juozapas Kasa-Vubu. Dabar tos dvi miesto dalys susilygino. Miestas turi apie 400,000 gyventojų, pats didžiausias Konge, kuriame yra apie 13,5 milijonų gyventojų.

Kitados čia belgai gražiai gyveno, kaip kokiam tropikiniame kurorte, ir su geru atlyginimu. Pavyzdžiui, gimnazijos mokytojai savam krašte, Belgijoje, gaudavo mėnesiui 250 dol., o Leopoldvillėje du kartus tiek — 500 dol. dar su nemokamu butu ir keliopinigiais aplankyti tėviškę kasmet. Gerai gyveno, kol sunkios dienos užėjo. **Kilus neramumam, europiečių išbėgo apie 70-80 pr.** Kai kurie paskui grįžo, kviečiami darbui naujoje valstybėje.

Būdamas Leopoldvillėje mačiau europiečius, sėdinčius kavinėse, girkšnojančius. Gyvenimas visai ramus. Aikštėje, pačiam centre, pardavinėjami suvenyrai, išdėlioti ant baltų drobulių. Daugiausia dramblio kaulo dirbiniai. Mokėti už juos tenka brangiai, jei nemoki derėtis. Jungtinių Tautų kariai, kurių čia mačiau skandinavų ir tunisiečių, dažniausiai permoka kokiem dviem trečdaliais. Mokama Kongo frankais. Tas frankas lygus oficialiai dviem amerikoniškiem centam (juodoje rinkoje už vieną doleri gali gauti 70 frankų). Kai Jungtinių Tautų kariai gauna geras algas, kas jiem ir permokėti.

Moterys Leopoldvillėje dėvi margus afrikietiškus drabužius, lyg kokius ilgus marškinius labai įvairių spalvų ir raštų. Už nugaros pririšti, lyg kokiam lopšy, kūdikiai. Rankos laisvos prilaikyti nešuliui ant galvos. Vyrai daugiausia dėvi baltai.

Labai anksti užeina naktis. Užgula iš karto ir pasidaro visai tamsu. Taip jau yra atogrąžų kraštuose, kur diena ir naktis lygios. Dėl to negrai anksti eina gulti, ypač toliau nuo miestų. Ir ką jie veiks be šviesos? Džiunglėse dar tebešviečia liūtų ir tigrų akys šviesoje. **Leopoldvillė tvyska moderniška šviesa — elektra.** Žiburių jūra matosi iš toli.

Po atogrąžų dangum vakare atvėsta. Tamsoje ir gaiviam ore rodomi filmai, daugiausia prancūziški. Belgai čia paliko tą kalbą, kuri visur vyrauja. Vienur kitur nugirsti angliškai. Negrai kalba ir savom kalbom, bet vieni su kitais dažnai nesusikalba: pirštais susirodo. Pagrindinė giminė yra Bantu negrai, o labiausiai paplitusiom jų kalbom laikomos Svahili ir Lingala šnektos.

Lietuvių niekur neužtikau. Kitados Afrikoje ilgesnį laiką dirbo mano pažįstamas inžinierius Vytautas Šliupas, pasiųstas iš Amerikos savo firmos. Mūsų jaunieji profesionalai, apskritai, egzotiškų kraštų privengia, bijo rizikos. Apie mus tad nei Leopoldvilėje nei Konge nieko nežinoma, kaip mes mažai ką žinome apie tuos kraštus. **Leopoldvillėje tiek pat mažai nusimanoma apie sovietinį kolonializmą Lietuvoje, kiek mes mažai ligi šiol žinojome apie belgų kolonializmą Konge.** Jei būtų įvykusi prof. K. Pakšto svajonė (dar prieš Hondurą) lietuvius įkurdinti portugališkoje Angoloje, būtume buvę Kongo kaimynai. Gal koks lietuvis dabar saugotų kalėjime Lumumbą ar tvarkytų Kongo valstybės reikalus? Yra apie 11 vengrų atsakingose vietose. Dauguma pabėgę tuo pačiu laiku kaip ir lietuviai — 1944-45 metais. Vienas kitas yra atsiradęs po vengrų sukilimo prieš bolševikus 1956 metais. Girdėjau, kad iš Belgijos anglių kasyklų ir vienas kitas lietuvis norėjo vykti į Kongą, kai ten dar buvo kolonija. Belgai

(Nukelta į 5 psl.)

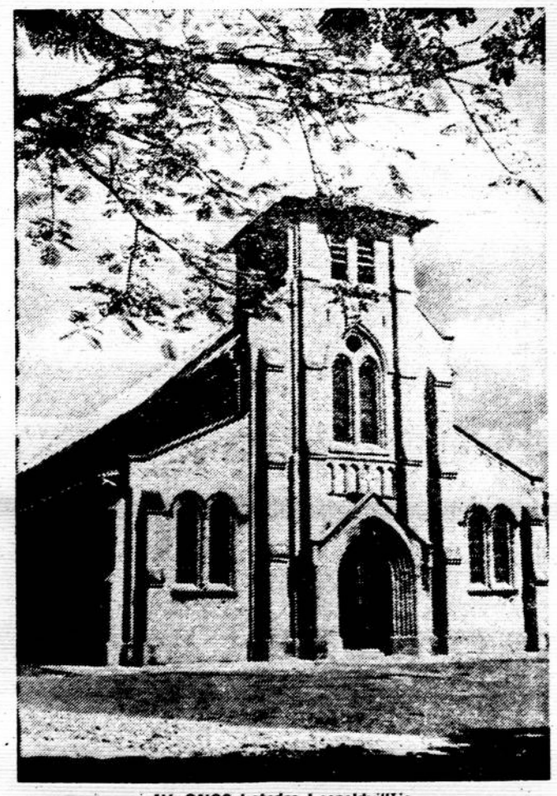

ŠV. ONOS katedra Leopoldvillėje.

MARTA ERDMAN

TĖVAI IR VAIKAI

(4)

Mokykla griauja autoritetą tėvų, tėvai avverčia pasitikėjimą mokykla. Visuomenė, kuri be atlydos ginasi visokiom kombinacijom, kurioje visos šventenybės griūva, it su molinėm, sulaužytom kojom, kur smegenų plovimas yra pagrindinė dorybė, kur lengva širdimi apeinami įstatymai, kad būtų atsiginta nuo neteisėtos valdžios ... Kur čia gali pritilpti mano vaikai, kurie kiekvieną policininką laiko draugu, vadovėlį — lyg kokią evangeliją, kiekvieną potvarkį, kas ir kaip reikia daryti, saugo? Kur čia vieta tiem amerikoniukam, pripratusiem prie savo kiemo, savo namų, savo kampelio pasaulyje? ...

Ir čia Kristina sutiko Uršulėlę. Mergaitė buvo žavi. Ją paėmė su savim, kai važiavo automobiliu iš Olštino į Varšuvą. Važiavo ilgai — šešias septynias valandas. Uršulytė pasakojo apie save, savo šeimą ir mokyklą. Ji turėjo jau 12 metų ir pavyzdingos mokinės ženklelį, prisegtą prie tamsiai mėlynos eilutės. Akys jos buvo šiltos, riešutinės. Šviesias kasytes dengė apvali mokinės kepuraitė. Gyveno su jaunesniu broliuku, tėvu ir motina, kuri išlaikė visą šeimą. Tėvas, Lvovo darbininkas, darbe nelaimės suparaližuotas, gulėjo lovoje be žosmės. Uršuliukė gyrėsi, kiek ji mokykloje pramoko ir ką žino. Pamena apie 50 svarbiųjų istorijos datų.

— Kurią iš jų žinai pačią seniausią? — paklausė Kristina pasitikrindama.

— 996. Tai Lenkijos krikštas.

— O pačią naujausią?

— 1864.

Kristinai pasirodė, kad mergaitė suklydo ir vieneriais metais apsiskaitė, turėdama galvoje Sausio sukilimą.

— 1864? — pakartojo klausdama. — O kas tada atsitiko?

— Gi buvo įkurtas pirmasis Internacionalas.

— A! — vos girdimai atsikvėpė Kristina — O kokius žymesnius žmones prisimeni iš savo pamokų?

— Leniną, — atsakė pavyzdingoji mokinė. — Jis buvo nuoširdus Lenkijos draugas ir mylėjo vaikus.

— O kuriuos labiausiai mėgsti iš tų didžiųjų žmonių?

— Fridrichą Engelsą ir Karolį Marksą.

Kristina stebėjosi. Nuostabą kėlė ne tie suminėti vardai, bet nevaikiškas mergytės pasirinkimas, neromantiškas, keistas.

O už ką juos myli?

— Jie norėjo padėti vargšam žmonėm.

— Hm ... Tai gal ir apie Kosciušką ką nors girdėjai?

— Taip. Aš ir jį myliu. Jis žuvo kovoje prie Raklavicų.

— Kovoje? ... O su kuo? Uršulė truputį pasvyravo.

— Rodos, su austrais.

— O su rusais lenkai niekada nekovojo?

— Kovojo. Napoleono laikais.

Kristina nežymiai nusišypsojo. "Keistas mokslas" — pagalvojo, ir vėl grįžo prie pradžios.

— Tai vis dėlto Marksą ir Engelsą labiau mėgsti negu Kosciušką? Kodėl?

Čia mergytei pristigo išmokto teksto. Mielas, atviras vaikas atsakė paprastai:

— Aš jau taip pripratau.

Kristina susigūžė prie vairo. Atsitiesusi toliau kamantinėjo:

— O apie Pilsudskį ką nors girdėjai?

— Taip. Jis buvo generolas, rodos.

Toliau jiedvi šnekėjosi apie kitus kraštus, kuriuos Kristina lankė, o Uršulytė norėtų pamatyti. Kalbėjosi ir apie kitas tautas.

— Aš tai vokiečių nemyliu, — pabrėžė mergaitė. — Jie nužudė mano dėdę.

— O kurią tautą labiausiai myli?

— Rusus, — nesvyruodama atsakė Uršulė, duktė darbininko iš Lvovo, jau nebekalbėjusio, bet gal dar prisiminusio gerus laikus, kai nebuvo rusų.

— O dėl ko juos myli?

— Už tai, ką jie mums padarė.

Kristina stipriai suspaudė mašinos vairą. Galima buvo pagalvoti ir taip, ir kitaip — visiškai skirtingai. Ką galvojo mažoji Uršulė?

— O ką jie mums padarė? — domėjosi Kristina. Iš jos balso galima buvo spręsti, kad ji mąstė ne apie gerą.

— Kai mes buvome alkani, rusai mums prisiuntė maisto, — aiškino nė nemirksėdama. Paskui kiek patylėjo ir dar pridūrė: — Žinia, ne tiek, kiek mums reikėjo, bet kiek jie galėjo ...

Kristina žiūrėjo į tolį, kur vedė kelias. Jai buvo labai sunku, ir ji mergaitės paklausė visai ko kito:

— Sakyk, kuo norėtum būti, kai užaugsi?

— Aš būsiu teisėja. Sodinsiu valkatas į kalėjimą.

— Žinoma, įsirašysi ir į partiją, ar ne?

— Ne! — atsakė greitai ir griežtai.

— Kodėl?

— Jie nelanko bažnyčios.

Tuo prieštaravimu, kurio mergaitė savyje nebejautė, kalba ir baigėsi. Toliau važiavo tylėdamos. Kristina mergaitę kone užmiršo, paskendusi savo mintyse.

— Tai vaikas! — pagalvojo, ir krūptelėjo, išgirdusi ploną sidabrinį balselį, pasiekusį Kristinos ausis. Mergaitė niūniavo rusišką dainelę.

— Toks mielas, toks gabus vaikas, — širdo, — o dabar iš jo lėlė. Ką čia begali padėti mokslas, išsilavinimas? Jei žmogus niekada nemato dangaus žydrumos, tai ir mano, kad visai nėra.

Susigraudino. Dėl tos nekaltos Uršulytės, kurią troškino Jadzės nepakenčiamas oras. Prisiminė ir savo dukras. Ir jos gali dusti tokiam ore, tokiose ūkanose ...

— Ne! — griežtai apsisprendė. — Ne! Niekados!

★

IŠVYKDAMA iš Lenkijos, Kristina įkopė į "Batoro" laivą su dideliu širdies palengvėjimu. Smagiai jautėsi, kad šį kartą plaukė į Ameriką ne karo verčiama, ne bėglė, o laisva valia pasirinkdama tą laisvą kraštą. Apsiverkė, kai tolo tėvynės krantai, nes žinojo, kad išvyksta visam laikui, nors kada nors ir vėl lankytųsi, kuria proga ir vėl atvyktų.

Gimtadienį atšventė laive. Ant stalo buvo padėtas šokoladinis tortas. Orkestras grojo "Happy Birthday". Daili kortelė, laivo kapitono pasirašyta, linkėjo jai geriausios sėkmės visos įgulos vardu. Ponas Stanislovas, tarnautojų pažiba, lankstėsi ir sukiojosi apie kapitono stalą, siūlydamas Kristinai visokias savo paslaugas. Norėdamas jai padaryti didelį malonumą, nuėmė nuo stalo baltai rausvą vėliavėlę ir pastatė žvaigždėtą.

Kristina pažvelgė ir suvirpėjo. Jos ranka nusviro, kai ji ruošėsi piaustyti tortą. Vargšė dvilytė! Nei šis nei tas! Pasidarė jai neapsakomai koktu ir graudu.

— Pone Stanislovai, — vos prataré, — ar negalėtų ten būti abi vėliavėlės — viena greta kitos?

Iš lenkų k. vertė S. S.

MONIKA KRIPKAUSKIENĖ

DARBININKO KONCERTAS

VASARIO 5, SEKMADIENĮ,

WEBSTER HALL

119 EAST 11th STREET, NEW YORK, N. Y.

Pradžia 5 val. p. p.

Programoje:

SOLISTAI

STASYS BARAS
MONIKA KRIPKAUSKIENĖ

PIANISTAS

ALEKSAS MROZINSKAS

STASYS BARAS

ALEKSAS MROZINSKAS

ŠOKIAMS GROJA

JOE THOMO orkestras

BILIETAI 3.00 - 2.50 - 2.00 DOL.

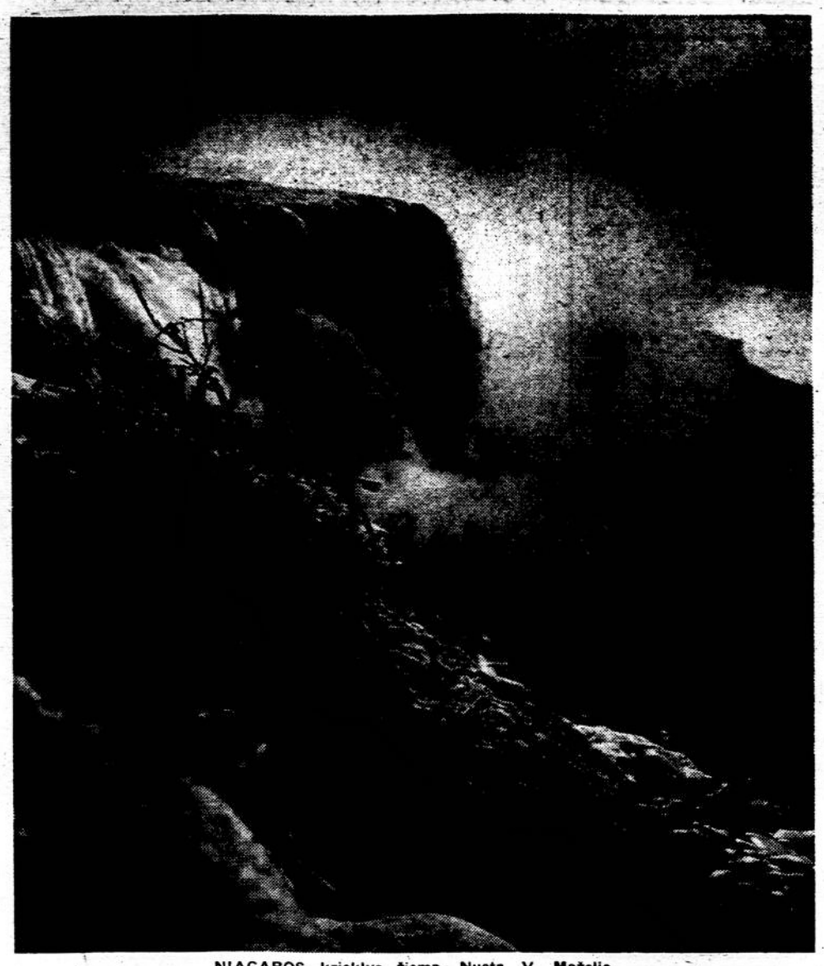

NIAGAROS krioklys žiemą. Nuotr. V. Maželio.

Nenumeskit mano laiškelio...

"Gerbiamieji lietuviai,

Pirmuose žodžiuose mano šito laiškelio, paduodama rankelę, sveikinu jus ponai ir ponios, linkiu jums daug laimės, sveikatos, aš ... Česė metų 8 gyvenu su mamyte ir dviem sesutėm. Mamytė neišgali mūsų visų aprengti, yra menkos sveikatos. Viena 13 metų, antra 15 metų, o mes visos einame į mokyklą, neturime drabužėlių, ateina šalčiai ir žiema, nėra kuo apsirengti, o aš dar mažiukė, labai bijau šalčio. Siunčiau porą laiškelių, negavau jokio atsakymo, gal aš nemoku parašyti ar laimės neturiu, gal mano laiškelių negavote. Aš irgi esu lietuvaitė, kodėl mane apleidžiate? Neturiu šilto apsirengimo. Brangūs ponai ir ponios, kreipiuosi į jus su dideliu prašymu, mažu jūs manęs pasigailėsite biednos mergaitės ir mano sesučių, mažu galėtumėt paaukoti nors mažą siuntinėlį su drabužiais, už kurį širdingai dėkosiu.

Brangūs ponai ir ponios, prašau labai žemai, kad nebemestumėt pro šalį mano laiškelio, tik mano akutes apšluostykit savo dovanom, labai nusidžiaugtau, ir už jus prašytume pas Dievą sveikatos, brangūs ponai ir ponios. Broliukai ir sesutės, neužmirškit mūsų vargstančių mergaičių.

Sudie sudie. Su pagarba

Česė iš Jodeliškių

Mano antrašas ...

Balfas Česės laiškelį nenumetė, duoda ir Jums paskaityti. Mat, tokių laiškelių Balfas gauna labai daug ir česių yra tūkstantis. Jų viltis Balfas — Jūsų auka. Siųskite ją: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Balfo Centras

NORWOOD, MASS.

Parapijos šokiai

Šv. Jurgio lietuvių parapija prieš užgavėnes, vasario 3, penktadienį, ruošia linksmus šokius. Pradžia 8 val. vak. Elks salėje. Kun. Juozas Svirskas ir komisija stengiasi, kad šokiai gerai pavyktų. Visas jaunimas ir senimas maloniai kviečiami dalyvauti. Bus geras orkestras, gros lietuviškus ir amerikietiškus šokius. Jaunimas ir seni turės progos linksmai praleisti laiką.

Švento Vardo draugijos komunija ir pusryčiai

Vasario 12. sekmadienį, 8 val. ryte šv. Jurgio par. bažnyčioje bus narių intencija mišios su bendra komunija, po pamaldų parapijos salėje pusryčiai. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Vasario 16 minėjimas

Vasario 26, sekmadienį, bus minima Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 43 metų sukaktis. Iš ryto 9 val. šv. Jurgio bažnyčioje bus mišios už kenčiančią Lietuvą. Po piet 3:30 v. parapijos salėje bus prakalbos ir graži meninė programa. Iš anksto ruoškimės dalyvauti. Minėjimą ruošia bendrai Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos 10-tas skyrius ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius.

Kortų vakaras

Šv. Vardo draugija kovo 9, ketvirtadienį, 8 val. vak. parapijos salėje ruošia kortavimo (Whist Party) vakarą, į kurį kviečia gausiai atsilankyti. Bus gerų gražių daiktų laimėjimam. Atsilankę nesigailėsite. Pelnas skiriamas bažnyčios remontui iš lauko ir iš vidaus. Lenktyniuoja šv. Vardo draugija su Moterų ir Merginų Sodalicija ir kitais parapiečiais, kas sutelks daugiau pinigų. Matysime, kas laimės. Šv. Vardo draugija jau yra paaukavusi parapijos reikalams kelis šimtus dolerių. Sodalietės taip pat yra paaukavusios kelis šimtus dol. Moterys ir merginos Sodalietės daug dirba, rengia pobūvius namuose, vakarus salėse.

Jau dabar yra sukelta bažnyčios remontui ir pagražinimui virš 1,000 dol. Bet dar daug reikia. Klebonas kun. F. Norbutas ir vikaras kun. Juozas Svirskas džiaugiasi, kad parapiečiai gražiai darbuojasi tam tikslui.

Žvalgas

KONGE ...

(Atkelta iš 3 psl.)

neleido. Jie darė labai didelę žmonių atranką dėl pelno. Norėjo, kad bėgliai jiem sunkiai dirbtų anglių ir plieno įmonėse Belgijoje, o negrai — Kongo plantacijose. Dvigubas išnaudojimas pasibaigė dviguba nedalia — Kongas 1960 birželio 30 gavo laisvę, o tremtiniai Belgijoje buvo išlaisvinti emigracijos į kitus kraštus.

Kaip Kongas sutiko savo laisvę ir kaip dėl jos tebekovoja, kitą kartą.

Detroit, Mich.

Algirdas Jarašiūnas nudurtas praeitą šeštadienį, kada gauja girtų išstūmė klijentą iš Sandy's užeigos, 9387 Mack. Algirdas Jarašiūnas, 30 m., buvo brolis užeigos savininko Viktoro Jaro. Nudūrė asmuo žinomas tik vardu "Buster". Jisai buvo išmestas iš užeigos praeito penktadienio vakare. Grįžo apie 2 val. popiet šeštadienį. Algirdas liepė jam eiti laukan, bet tas atsisakė. Kai Algirdas norėjo išstumti pro duris, Buster išsitraukęs peilį jį nudūrė.

LRKSA 171 kuopos susirinkimai bus kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį pradedant vasario 12, Dievo Apvaizdos par. salėje, tuojau po pirmųjų mišių, apie 9:15 ryto. Kuopos pirmininkas yra Juozas Šalinis.

Moterų Sąjungos 54 kuopos valdybą 1961 metams sudaro dvasios vadas kun. M. Kundrotas, pirm. P. Memienė, vicepirm. Julija Belickienė, fin. rašt Bertha Janus, ižd. Eugenija Molienė, iždo globėjos — Ona Kasevičiūtė ir Marijona Swabonienė. Balfui atstovė E. Paurazienė, ALRK Federacijai — E. Paurazienė ir Ona Kasevičiūtė.

Lietuvos vyčių 79 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 1 Dievo Apvaizdos par. salėje, 7:30 val. vak. Norintieji prisirašyti prie vyčių, prašomi atvykti susirinkiman. Po susirinkimo bus kavutė.

Dievo Apvaizdos par. metinė Užgavėnių vakarienė bus vasario 12 par. salėje.

Vasario 16 minėjimas Detroite bus vasario 19 Western High School auditorijoje.

R. J. Valatka

Tūkstantis dolerių milijono fondui

ROCHESTER, N. Y.

Vietos L. Bendruomenės valdyba jau paskyrė 1,000 dolerių "Vieno milijono fondan", kad tuo būdu paskatintų, kaip galima greičiau suorganizuoti šią taip svarbią Lietuvos ir lietuvių išlikimui instituciją. Rochesterio LB valdybą sudaro: Kazys Sabalis, pirm., nariai: Jadvyga Reginienė, Juozas Jurkus, Vladas Keba ir Jonas Vaičys.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas įvyks vasario 12, sekmadienį. Minėjime pranešimą padarys Stasys Barzdukas, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, svečias iš Clevelando. Meninę programą išpildys vietos LB. choras, vadovaujamas dirigento Jono Adomaičio. Choras dainuos kelias visiškai naujas dainas. Minėjimas prasidės vasario 12, 9:30 val. per radijo stotį WHEC — 1460. Iš ryto 11 val. šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje bus mišios už gyvus ir mirusius Lietuvos laisvės kovotojus, popiet 3 val. parapijos salėje minėjimas. Minėjiman yra pakviestas JAV senatorius K. Keatingas, Rochesterio apylinkės kongresmanas J. Weiss ir k.

Pabaltiečių vakaras

Vasario 14 šv. Jurgio parapijos salėse rengiamas pabaltiečių vakaras. Meninę programą išpildys estų, latvių ir lietuvių meninės pajėgos. Lietuvius atstovaus solistas L. Baltrus ir tautinių šokių grupė, vadovaujama Marytės Krygerytės ir Stasio Ilgūno.

Sėkmingai veikiąs "bingo"

Šv. Jurgio parapijos salėse penktadienio vakarais veikia parapijos naudai "bingo" žaidimai, į kuriuos gausiai susirenka senesnio amžiaus žmonės, iš kurių 90-95 proc. nepriklauso šiai parapijai.

Mykolas Ventys sulaukė 80 metų

Sausio 15 Mykolas Ventys atšventė 80 metų sukaktuves. Tai vienas iš seniausių ir veikliausių senosios kartos lietuvių, kuris ir šiandien priklauso kone visoms lietuvių patrijotinėms organizacijoms, eidamas sekretoriaus ar kasininko pareigas. Ir tai ne pirmus - antrus metus, bet 15 - 25. Mykolas Ventys nors ir tolokai gyvena nuo šv. Jurgio parapijos, bet nėra sekmadienio, o dažnai ir šeštadienio, kad jo nesutiktume kuriame nors lietuviškame vakare ar pobūvyje. Praėjusį sekmadienį šv. Jėzaus vardo draugija, tuoj po 10 val. mišių, Mykolo Venčio garbei surengė iškilmingus pusryčius ir dovanų įteikė auksinį laikrodį. Ilgiausių metų!

— **Radijo klubo valdyba** ir 1961 metams paliko ta pati. Ją sudaro Pr. Puidokas — pirm., nariai: A. Cieminis, Br. Krokys, R. Kiršteinas ir V. Žmuidzinas.

— **Dr. Alfonsas ir Olga (Mocejūnaitė) Stankaičiai** savo artimųjų tarpe atšventė vedybinio gyvenimo 10 metų sukaktuves. Augina dvi dukras ir sūnų.

— **Valerijonas Urbonas,** senosios kartos lietuvis, mirė praėjusią savaitę po ilgos ir sunkios ligos.

— **Emiliją Naujokienę** kliudė automobilis praėjusį penktadienį, grįžtant namo ir praeinant šaligatvį. Iš garažo išvažiuojąs šoferis per savo neapdairumą ir skubėjimą parstūmė E. Naujokienę ant žemės, lengvai sužeisdamas galvą ir nugarą.

— **E. Poluikienė** grįšdama namo pargriuvo ant netaisyto šaligatvio ir sunkiai susižeidė dešinę ranką.

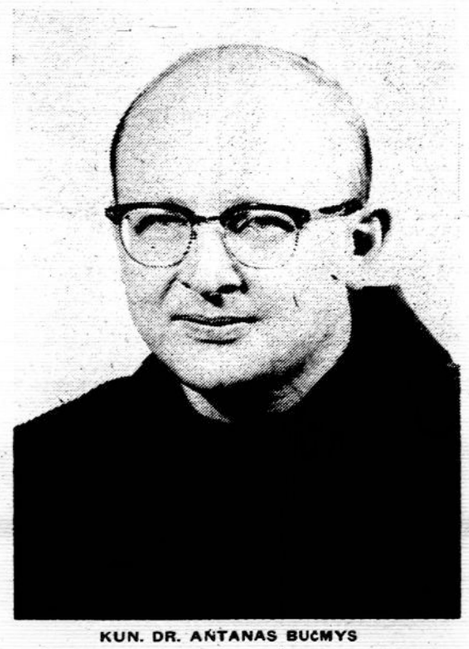

KUN. DR. ANTANAS BUČMYS

NAUJI PRANCIŠKONAI

Kun. dr. Antanas Bučmys šiomis dienomis įstojo į Lietuvos pranciškonų šv. Kazimiero provinciją. Naujasis pranciškonas yra gimęs ir augęs Kretingoje. Baigęs pranciškonų gimnaziją, įstojo į Telšių kunigų seminariją. 1944 pasitraukė iš Lietuvos, studijavo Eichstaetto seminarijoje ir Gregorianumo universitete Romoje. Kunigu įšventintas 1949 Romoje. Dirbo pastoracinį darbą Romos parapijose ir kartu tęsė studijas Laterano Ateneume, kuriame 1954 gavo iš bažnytinės teisės daktaro laipsnį. 1955 atvyko į JAV ir apsistojo Los Angeles arkivyskupijoje. Čia vikaravo lietuvių šv. Kazimiero ir amerikiečių parapijose. Įstojęs į pranciškonų ordiną, gavo Kornelijaus vardą. T. Kornelijus Bučmys dabar atlieka noviciatą Kalifornijoje.

Jonas Seskevičius yra gimęs ir augęs Amerikoje, naujokyną atlieka Catskill, N. Y. Jis yra pirmosios pranciškonų gimnazijos laidos abiturientas, ordine gavęs Luko vardą.

Karolis Pucas irgi vienas iš pirmųjų šv. Antano gimnazijos moksleivių. Brolis Karolis išvyksta į naujokyną Kalifornijos pranciškonų provincijon.

Danielius Štarka yra gimęs ir augęs Kaune. Baigęs gimnaziją studijavo Kauno, Eichstaetto ir Tuebingeno universitetuose. Pabuvęs šiame krašte, grįžo atgal į Vokietiją, kur pernai užbaigė Freiburgo valdžios aukštesniąją muzikos mokyklą. Danielius Štarka šiemet pasuko pranciškoniškuoju keliu.

Sveikiname jaunuosius pranciškonus, linkėdami geriausios ištvermės naujame kelyje. T.J.

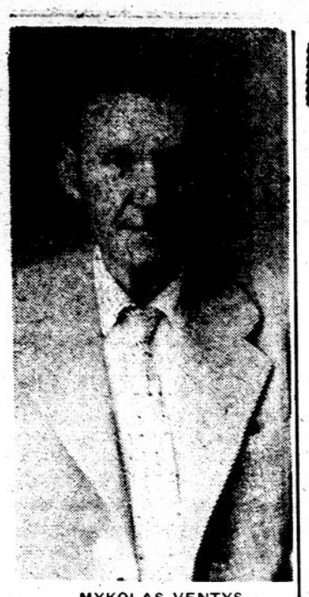

MYKOLAS VENTYS

Spaudos kioske šiuo metu yra gautos šios naujai išleistos knygos: A. Rūtos — Motinos rankos, romanas, Juozo Gliaudos Šikšnosparnių lizde, Draugo premijuotas romanas; dr. V. Tumenienės — Vaiko sveikata; V. Vijeikio — Mano tėvų žemė Lietuva ir k. Be to, ten pat galima gauti visas nesenai išleistas lietuviškas ilgo grojimo plokšteles. Kioskas veikia šv. Jurgio par. žemutinėje salėje.

Sb.

Baltimorės žinios

CYO, veikli katalikiška jaunimo organizacija, ruošia penktą savo vakarą "Mardi Gras" vasario 4 garsioje Fifth Regiment Armory. Šis linksmas šokių vakaras prasidės 8 val. vak. Jaunimas kviečiamas su ypatingais kostiumais, už įdomiausius bus duodamos premijos. Programa bus įdomi. Dalyvaus ir šv. Alfonso par. jaunimas. Be to, CYO ruošia suaugusiem ekskursiją į New Yorką vasario 10-12. Bus įdomus kelionės maršrutas. Autobusai iš Baltimorės išeis penktadienį, vasario 10, grįš sekmadienio vakare, vasario 12.

Sodalietės renkasi metiniam susirinkimui vasario 5, tuojau po 8:30 val. mišių šv. Alfonso bažnyčioje. Visos narės raginamos dalyvauti. Parapijos salėje bus skanūs pusryčiai. Kalbės valdybos nariai ir garbės svečias. Po pusryčių bus susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai. Per mišias bus išdalintos ištikimybės dovanėlės tom, kurios kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį priėmė komuniją bendrai su kitomis narėmis.

Kun. Vincas Warren, juozapietis misijonierius, kuris daugiau kaip 30 metų dirba tarp negrų pietinės Amerikos valstybėse, šv. Alfonso bažnyčioje rinko aukas sausio 16 ir 17 per Novenos pamaldas. Misijonierius savo įdomiais pasakojimais iš misijų darbo žavėjo Novenos dalyvius, šie dosniai aukojo. Kunigai juozapiečiai padeda mūsų kunigam šv. Alfonso bažnyčioje suteikti žmonėms dvasinį patarnavimą.

Benediktas Alėsiunas staigiai mirė savo namuose, Eugene St., sausio 16. Penki kunigai aukojo mišias už jo vėlę šv. Alfonso bažnyčioje sausio 19. Palaidota New Cathedral kapinėse. Velionė Liko nuliūdusi žmona Julė ir dukra Irena, nuliūdęs sūnus Benediktas.

Agnietė Weisengoff, senos kartos lietuvė, staiga susirgusi laidotuvių direktoriaus kambaryje, belankant velionę Bobelienę, mirė sausio 16. Gedulingas mišias aukojo jos sūnus kun. Jonas Weisengoff šv. Juozapo bažnyčioje sausio 20. Palaidota Ne wCathedral kapinėse. Liko nuliūdusi dukra Elena ir nuliūdę sūnūs — kun. Jonas ir Leonas.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

DARBININKO šis numeris siunčiamas kaip kvietimas atsilankyti į tradicinį metinį koncertą vasario 5 New Yorke, Webster Hall. Administracija laikraštį išsiuntinėjo ir ne Darbininko skaitytojam, kurių adresus jį galėjo gauti. Jeigu kam ta proga laikraštis bus patekęs pirmą kartą į rankas ir patiks užsisakyti, būsime labai patenkinti. Naujiems skaitytojam pirmiem metam kainuoja tik 5 dol. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

— **Jonas Jonaitis - Unitas,** žymus Baltimorės futbolo komandos narys, svarbiose futbolininkų rungtynėse, kurios įvyko Los Angeles, Calif., sausio 15 buvo išrinktas geriausiu tose rungtynėse žaidėju. Baltimorės lietuviai sportininkai džiaugiasi, kad jų tautiečiui suteikta tokia garbė. Linkime Jonui sekmės ir ateityje-

— **Juozas Bataitis,** advokatas, mirė sausio 17 Heidelbergo universiteto klinikoje, Vokietijoje. Palaidotas sausio 23. Jis buvo visuomenininkas, Vokietijos krašto tarybos narys, Vokietijos LB pirmininkas, Vliko narys. Paminklo statymo reikalais rūpinasi Fr. Skerys, Vasario 16 gimnazijos mokytojas.

— **Žardeckų,** gyvenusių New Yorke, ieško iš Lietuvos seserys. Rašyti Ad. Lažaičiui, 605 Woodbourne Ave., Baltimore 12, Md.

— **Sesuo M. Anastazija** — Marijona Bendler, pranciškietė, mirė sausio 19 Good Semaritan ligoninėje, Mt. Vernon, Ill., kur per paskutiniuosius 10 metų dirbo siuvėjos darbą. Velionė nuolyne išbuvo 37 metus. Paliko nuliūdime šv. Pranciškaus seseris ir gimines. Palaidota pirmadienį, sausio 23, šv. Kazimiero kapinėse iš šv. Pranciškaus seserų koplyčios Pittsburghe, Pa. Pranciškietės seserys prašo pasimelsti už a. a. Anastazijos vėlę.

— **Petronėlė Djakonova,** gyvenanti 3144 S. Wallace, Chicago 16, Ill., ieško savo tėvo Prano Miknio, kilusio iš Sėdos miestelio. Jis yra atvykęs Amerikon prieš pirmąjį pasaulinį karą. Yra gyvenęs Brooklyne, Philadelphijoje ir Elizabethe, N. J. Kas žinotų apie jį, maloniai prašome pranešti Petronelei Djakonova.

Sol. LIONĖ JUODYTĖ-Mathews yra įdainavusi naują lietuviškų dainų plokštelę — Long Play Hi-Fi Records

"MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI"

(My Lithuanian Memories)
Kaina $4.98
Antrąją mažą (angliškai) —

"Christmas Carols"

Shepherd Boy and Sleeping Child
Kaina 98c
Išleistos Mill Marlboro Co.
Platintojama užsakius didesniais kiekiais — duodama nuolaida

Gaunama:

Alex Mathews—256 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y.; **Jack J.Stukas** — 1264 White St., Hillside, N.J.; **Juozas Ginkus** — 495 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.; **Darbininkas** —910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.; **Spaudos Kioskas** — 280 Union Ave. Brooklyn 11, N.Y.

UŽGAVĖNIŲ "žydai" Mosėdžio apylinkėje.

"ŽALNIERIUKAI" šačių miestely.

SENIEJI UŽGAVĖNIŲ PAPROČIAI ŽEMAIČIUOSE

Žemaičiuose buvo paprotys Užgavėnių metu rėdytis visokiomis kaukėmis, išverstais kailiniais ir įvairiais kitokiais, bet kiek galint biauresniais rūbais. Paskui, susiėję į būrius po 10-15 žmonių, vaikščiojo nuo vieno ūkininko prie kito, gąsdindami namiškius, reikalaudami vaišių. Tokių susibūrėlių reikalavimai būna paprastai kuklūs. Neišpildžius reikalavimų, susibūrėliai, kuriuos paprastai "žydais" vadino, dideliu triukšmu puolė namiškius ir jiem tekdavo sprukti, jei nenorėjo gauti "žydų bizūnų". Kodėl jie vadinosi "žydais", sunku pasakyti. Greičiausia todėl, kad jie stengėsi kalbėti lietuviškai žydišku žargonu.

Savaime suprantama, kad tokiais "žydais" ėjo tik jaunimas. Apie 1905 m. jaunimas rėdydavosi "vengrais", vėliau šiuos pakeitė "žalnieriais", kurie ėjo vien vaikai. Jie apsirengdavo maždaug vienodai, vaikštinėdavo tvarkingai, išsirikiavę. Atvykę pas ūkininkus, padainuodavo įvairių dainelių, taip pat patrijotinių, gaudami už tai "pampučkų", obuolių ar šiaip kokių skanėsų ir žygiuoja toliau. Panašiai kaip Amerikoje Halloween laiku.

Moterys prie Užgavėnių linksmybių prisidėdavo mažiau arba net visai nežymiai. Jos rengėsi "panomis" arba "ubagėmis" ir taip pat vaikštinėjo, tik ne taip drąsiai, kaip "žydai", nes pastarieji mėgdavo jas užpulti ir išblaškyti.

Visa tai buvo daroma dienos metu. Vakarais susirinkdavo "žydai" kur pas didesnį ūkininką, ateidavo mergaitės ir prasidėdavo šokiai, žaidimai.

V. D.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 5-7281

PLUMBING CONTRACTORS

50 YEARS KNOW HOW
Clogged drains cleaned in a jiffy by electric machines
Call LE 5-3210
BOB or LEO
Licensed - Insured - Bonded
Repairs - Alterations
New Installations. FREE Estimates
CONSOLIDATED CONTRACTING CO.
401 East 108th Street
Sewer Cleaning Bobrill Red Book

BOTTO BROS.
Plumbing & Heating
Incorporated
Darbai atliekami privatiniuose butuose ir įstaigose. Šildymas, plombavimas, nauji įrengimai, pataisymai. Autorizuotas pardavėjas
Pedro Burner
Pilnas aptarnavimas "Cesspool"
Hicksville . . . 32 Holman Blvd.
WEIls 5-2550

PLUMBING — NEED HELP?

GENERAL CONTRACTORS

PLANNING IMPROVEMENTS? SAVE MONEY
50 yrs of know-how
CONSOLIDATED CONTRACTING CO.
401 East 108th Street
LE 5-3210
ACOUSTICAL CEILINGS
AIR CONDITIONING
CARPENTRY
CEMENT WORK
BRICK MASONRY
PLUMBING - HEATING
VENTILATING
TILE & MARBLE WORK
PAINTING & DECORATING
WATERPROOFING
PLASTERING
FIREPROOFING
FIRE-RETARDING
REPAIRS - ALTERATIONS
NEW INSTALLATIONS
COMPLETE PACKAGE
Job From One Source
Easy Payments

BUILDERS

M. R. CUNNINGHAM, INC.
ROOFING - SIDING - LEADERS GUTTERS
ALUMINUM WINDOWS. Carpentry. Special Consideration Given to Religious Institutions. — GI 8-5123.

SCHOOLS

MOUNT ST. MARY
Catholic College Preparatory school for girls. Grades 7 thru 12. Fully accredited. Modern fireproof buildings on 42 acre campus. Friendly homelike atmosphere. Sports, music art, dance. DOMINICAN SISTERS.
Liberty St., Newburgh, N. Y.

Išnuomojami 5 šviesūs kambariai lietuviškų parapijų sekcijoje. Geras susisiekimas su visa apylinke. Pageidaujama ramios šeimos. Skambinti telefonu ST 2-9843. Adresas: 48 Marcy Ave., Brooklyn 11. N. Y.

Išnuomojamas butas Flushinge su virtuve ir maudyne iš trijų kambarių. Pageidaujami lietuviai dviejų - trijų asmenų suaugusių šeima. Mėnesiui 90 dol. Teirautis tel.: FL 8-6572

LEONARDO ANDRIEKAUS
eilėraščių rinkinys
SAULĖ KRYŽIUOSE
jau gaunama
Darbininko administracijoj,
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21. N. Y.
Iliustravo
dail. Telesforas Valius
208 psl., kaina 3 dol
Platintojams duodama nuolaida.
Knyga — geriausia švenčių dovana!

CHILDREN BOARDED

Catholics Welcome
CHILD CARE
INFANT TO SCHOOL AGE
Monday - Friday. Ground floor facing park. Phone MOnument 2-0042.

Catholics Welcome
LICENSED MOTHER will BOARD CHILDREN - Weekly - Monthly - Yearly — in own home opposite St. Clement's Catholic Church. — Reasonable Rates. Phone JA 9-2768.

CHILD CARE 5 DAYS A WEEK.
Catholics Welcome
Reasonable Rates
225 West 110 Street, N. Y. City
Apt. 38 MO 2-2075

CHILD CARE BY CATHOLIC MOTHER IN PRIVATE HOME
With Large Backyard. Near schools and transportation. — Reasonable prices. — 1095 Herkimer Street, Brooklyn, N. Y. — Tel. HY 3-9222

CATHOLIC MOTHER WILL DAY CARE CHILDREN 3 YEARS UP
in private home in Sound View area of Bronx, N. Y. — All play facilities. Reasonable rates. Phone TY 3-5750

Catholics Welcome!
CHILDREN CARED FOR
DAILY OR WEEKLY
Reasonable Prices
EV 5-5298

Catholics Welcome!
CHILDREN CARED FOR
BY DAY
In Comfortable Private Home
Excellent Care. Reasonable Prices.
GL 2-5804

Catholics Welcome!
In Privately Owned Home
in BROOKLYN
Loving Care - Hot Meals
Reasonable Prices
ST 9-7436

In privately owned home
in Brooklyn
INFANT AND CHILD CARE
from One Week to Three Years old.
Excellent care. Reasonable prices.
UL 2-3558

Catholics Welcome!
in Brooklyn Home
DAILY CHILD CARE
Three Years of Age and Up
Loving Care. Reasonable Prices
ST 9-5799

DAY CARE FOR CHILDREN
ANY AGE
Catholics Welcome!
Excellent Care and Food
$10.00 Weekly
AU 1-3717

In Lancaster Avenue area
in Brooklyn, N. Y.
LADY WILL DAY CARE CHILDREN IN HER OWN PRIVATE HOME. Catholics welcome; Reasonable prices. — Phone NI 8-4588.

CATHOLICS WELCOME & GIVEN BEST OF CARE. Private Home. All Ages.
Playroom, television, yard, hot lunches. Sleep-in if preferred. Phone:
LA 7-7707

CATHOLIC MOTHER WILL DAY CARE CHILDREN - ANY AGE -
East 200 Street Area, Bronx, N. Y.
Excellent care at reasonable prices.
LU 4-1806

CATHOLICS WELCOME! CHILD CARE IN PRIVATE HOME — IN JAMAICA AREA. $8.00 per week.
JA 9-2664

HELP WANTED

WOMAN WHO WANTS A GOOD HOME in Bergen County vicinity. Middle aged women desired. Private room and T.V. Salary. House keeping. Telephone DAvis 7-3879.

MOTELS

THE HILLCREST
MOTEL INCORPORATED
Privacy Unlimited: Free T.V., Air Cond. Restaurant nearby. Close to City. Special consideration given to Religious Groups. — 1053 Northern Blvd., Roslyn, N. Y. — MA 7-4855

CATERERS

A-1 CATERING BY RUDY
Catering for All Occasions in your Home — Church — Office or Club.
Small Parties accommodated in our newly expanded facilities. Special consideration to Religious Groups.
387 So. Oyster Bay Rd., Plainview
WE 1-8787

EDUCATION

ADULT EDUCATION COURSES
Youth Town Community Center
300 W. 1st Street Brooklyn
Bookkeeping, Ceramics and Sculpture, Cooking and Catering, Dramatics, Interior Decorating, Jewelry and Leather Craft, Mechanical Drawing, Oil Painting and Water Color, Photography, Public Speaking, Radio and Television, Sewing & Dressmaking, Shorthand, Typing and Business Machine, Woodworking and Fix-It. Course Fees, Gen'l Membership: $1; each course of 9 sessions $1.
For Information: ES 2-8791

DISPLAY

'61 RAMBLERS
Immediate Delivery — All Models
300-400 to choose from every day
5 yr. or 50,000 mile guarantee
Largest service & parts in N.Y.C.
LESS TO PAY AT
K & K
Your factory authorized Rambler dealer
3865 TENTH AVENUE, N. Y. C.
(1o mi.)

Wholesale-Retail Est. 1920
STANDARD TILE
Manufacturers' Distributors of
Real Clay—Ceramic Tile
Floor—Wall Tile
Ceramic Tile can now be installed on your existing walls with adhesive
Capri Mosaics - Table Tops
Medicine Cabinets - Shower Doors
Chrome Bathroom Accessories
Visit our modern Showrooms where a wide variety of Tile Combinations are at your disposal. Hours: Mon., Thurs. 8-5, Fri. 8-9, Saturday 9-1
Hollis Branch — HO 5-8282
199-09 Jamaica Ave., Hollis, L.I.N.Y
Lindenhurst Branch—TU 8-5550
61 E. Sunrise Hwy., Lindenhurst, L.I

Staten Island Repairs Contractor — Brick masonry. Concrete work. Cinder block garages. Chimneys lined. Asphalt driveways. Concrete breaking. Trench digging—dirt fill. Special consideration to religious institutions. Karl Kerber. YU 4-1028

A. SCHWAB & SON
Pork Store and Meat Market
Pirmos rūšies mėsos ir mėsos gaminiai. Įvairių rūšių namų gamybos dešros — Pristatome ir urmu. 801 Seneca Ave., kampas Putnam Ave.
Brooklyn, N. Y. — Telef. VA 1-5328

ALBERT MAIER, INC.
Pork Store
PUIKIAUSIA KIAULIENA IR DEŠROS
Urmu ir detaliai
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193 BRONX 57, N. Y.

EAST COAST ATTIC & Basement Co., Inc. — Specializing in finished basements — 4 beautiful showrooms in New York area with full size model rooms. Get our estimate! Ask for Mr. "L". Mineola, 214 E. Jericho Tpke. PIoneer 7-4330; North Lindenhurst, Albany Ave. off Rt. 109, Tel. TUrner 4-3075.

CAMPS

Summer Pines of New Rochelle
— An excellent experience in day camping. For boys and girls 4 - 14. All inclusive Cost: $275. Swimming Pool - Wading Pool. Excellent facilities for all sports: Archery, Tennis, Baseball, Volleyball; Dramatics, Arts and Crafts, Music and Dance.
Summer School Courses Available
Transportations - Hot Luncnes
P. A. FIRESTONE, Director
80 Mount Tom Road — NE 2-9797

REST HOMES

Catholics Welcome at
SUNKEN MEADOW Rest Homes.
Male, Female. Rt. 25A, Kings Park or Sunken Meadow Parkway. Tel. Kings Park 2-9879; 9286

CATHOLIC HOME IN FORDHAM VICINITY. ELDERLY PEOPLE HOME COOKING. PORCH. T.V.; REASONABLE PRICES. — Phone CY 5-0806

Park Lake Rest Home
LOCATED ON BEAUTIFUL LAKE
Mrs. Hazel Wynn, Mr. Harold Turner — Owner - Directors. A sincere welcome to Elderly Guests. Well appointed rooms. Home-like atmosphere. Convalescents administered to in a solicitous manner. Individual diets carefully catered to. 4-5 doctors on call at all times. 24-hour care. Non sectarian. Unusually low rates. Transp. to church & shopping.
45 Lake Drive, Lake Ronkonkoma.
L.I. Tel. JUniper 8-5290 (Code 516)

Catholics, welcome at Rose Haven. Resident Home for older people. A spacious house in a setting of rose gardens and shade trees in historical Lichtfield. Menu carefully planned; registered nurse on duty at all times. Complete fire protection by Sprinkler System. — North Street, Lichtfield, Conn. JOrdan 7-8242

CONVALESC. HOMES

NESTLEDOWN
CONVALESCENT HOSPITAL Inc.
CHRONICS & CONVALESCENTS
Registered Nurses in Attendance
59 Courtland Ave., Stamford, Conn.
Mrs. Alice L. Parish, Director
Tel. DAvis 4-4649

HOME FOR RETIRED FOLKS
Modern Conveniences
Near Lakewood - Lakehurst
Catholics welcome. Reasonable rates
LONDON MILL HOTEL
Jackson, New Jersey

BEAUTY SALON

FOR YOUR BEAUTY'S SAKE VISIT —
ALLURE BEAUTY SALON
Expert Hair Cutting - Silver Blonding
Streaking - Tipping - Frosting
Come in for Free Consultation
ROSE RUSSELL — formerly of Roberts
Ask for Miss "R" BE 7-7324
914 McLean Avenue, Yonkers

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

REAL ESTATE

In Saint Martin's Parish, in MASSAPEQUA, L.I., Nassau Shores — 8 room split, 120x100 wooded plot, 3 bedrms., 2 baths, livrm., full dinrm., eat-in kitchen, mahogany panelled den, separ. laundry room, full bsmt., many extras. St. Martin's parochial school. Asking $27,900. — Mortgage $23,650 available. LIncoln 1 8775.

Ideal for Catholic Institution in New City, N. Y. — 7 room home on 1 square acre beautifully landscaped corner plot. Immense porch encircles home; immense attic. Sacrificing for $40,000. Owner. Call NE 4-2483 for appt.

Teaneck, N. J. — WHITE COLONIAL. Brick and frame, 13 yrs. old. Living room with fireplace, dining room, kitchen, 3 large bedrooms, 2½ baths, w/w carpeting. Large 5½% Mortgage can be assumed. Asking $25,000. Owner. TE 6-3960.

In Saint Athanasius Parish in Bensonhurst, Brooklyn, N.Y. 11 rooms, 1 family, fully detached, excellent condition, finished cellar, 5 bedrms., 1 block from St. Athanasius school and church. $27,000. 2142 63rd St., Bklyn. Call days LOngacre 3-2637, nights TE 7-3208.

In Saint Michael's Parish
in FLUSHING, L.I. N.Y.
40 x 110, 6 rooms and porch, large garage, modern kitchen, new heat & plumbing; walk to subway. Asking $20,000. Telephone HI 5-0382.

In Our Lady of Lourdes Parish
In MALVERNE, L.I.N.Y.
BRICK CAPE. 3 bedrooms, den, fin. playroom, large garage, extras. Principals. $21,750. — LY 9-5618.

In Our Lady of Lourdes Parish, in Massapequa, L.I.N.Y. Massapequa Park. Charming 4 bedroom Cape, on 70x105, trees, patio, shrubs; closets galore; 2 tile baths, dining rm., play, laundry rm., oversized garage, walk to school, church and shopping. Extras. $18,900. No brokers. PY 8-5174.

MASPETH
65th Place (52nd & 53rd Aves.
HIGH VIEW HOMES
BRAND NEW DUPLEX
2 FAMILY HOMES
7 Room and 6 Room Apts., garage, brick & plaster. $34,500. immediate occupancy. Directions: Queens Blvd. to 65th Pl. (look for large orange arrow with black letters) then South 5 blocks to Furnished model. Phone
OL 1-7640

GOLD-WAY REALTY CORP.
Top Cash Immediately for List With Us. For personal attention and fast action CALL US! Appraisals - Resales - Mortgages - Insurance. Tel. JUniper 7-0550. — WEST ISLIP, 1550 Sunrise Highway

RESTAURANT

TAPPAN HILL
Beautiful estate & view of Hudson. American-Continental Specialties
Private Rooms. Large and Small
Suitable any function
Accommodation up to 350. Rte. 9 off Highland Ave. (30 mi.) Manh. Tarrytown, N. Y. MEdford 1-3030.

WILLIAM RUECK'S New Hyde Park Inn — 214 Fericho Turnpike, New Hyde Park, L.I.N.Y. Famous for Weddings, Communion Breakfasts, Ordinations, Banquets, and all Social Functions. Large & small private dining rooms. Luncheon - Dinner served daily. — FL 4-7797.

EMIL'S
2 TRULY FINE RESTAURANTS
CITY HALL
23 Park Row (Just off Broadway)
WOrth 2-2514
OLDE TOWN
213 Pearl Street (nr. Maiden Lane)
DIgby 4-2348
Closed Sat. - Sun. - Holidays
FINEST LOBSTER TAILS
In Town
German Spec. & Excel. Curries
Facilities for Private Parties
Luncheon - Cocktails - Dinner
Member of all Major Credit Clubs

For the finest Italian-American Cuisine
MASCHIO
RESTAURANT & COCKTAIL LOUNGE
123 Ridge Rd. Lyndhurst, N. J.
Rt. No. 17 — GEneva 8-9491

WHYTE'S Fulton Street
145 Fulton St. — CO 7-2233. Open 11 A.M. - 9 P.M.; Closed Sat. & Sun. Dinner - Luncheon a la Carte. For the Discriminating. The Finest in Food served in an atmosphere of charm and dignity. — Uptown 344 West 57th St. — JU 6-7900. Open Daily Noon - 10 P.M.; Closed Sun.

STARKS VIENNESE RESTAURANT
Now at New Location
LUNCH - DINNER - SUPPER
Open Daily 11 A.M. to 11 P.M.
1278 3rd Avenue (Nr. 73rd Street)
New York City
RH 4-9578 RE 7-5110

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS
BANGA TELEVISION
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
NAUDOKITĖS PROGA!
- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaidos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpiginimai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu
Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko
Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

HOLY LIGHT
BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
Sav. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street . . . . . Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18. N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

MERCURY Parcel & Trading Co.
943 Elizabeth Avenue Elizabeth, N. J.
Skyrių veda JONYNA ŠIŠIENĖ
Phone: ELizabeth 4-7608
Siuntiniai į —
LIETUVĄ, UKRAINĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus
SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS
Didelis pasirinkimas vilnonių atraižų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kilimai, lovų užtiesaalį ir kt. • Priimami užsakymai ir raštu. Jums patarnaus lietuvė moteris, kalbanti įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas.
Kviečiame jus tapti mūsų klijentais
Atidara nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 8:30 val. iki 4 val. popiet.
Pagrindinė kontora: 80 East 7th Street, New York 3, N. Y.
Krautuvė: 75 East 7th Street • Tel. OR 4-3930
Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tai tūkstančiai pastovių klijentų visoje Amerikoje

AR JŪS NEPERMOKATE
už savo automobilio apdraudą?
Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.
Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:
Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.
Kreipkitės:
ALBERT F. PETERS (Petrauskas)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 3-1477
NAMŲ ADRESAS
106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.
VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6140

Sa'ė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

DOVANOS GIMINĖM

IŠSIUNTIMU REIKALINGA PASIROPINTI JAU DABAR!

KĄ *mūsų giminės SSSR, Ukrainoje, Gudijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Užkarpatėje labiausiai vertina gautam siuntiny? ? ?*

Be abejo, ATRAIŽAS GEROS, IMPORTUOTOS VILNONĖS MEDŽIAGOS SUKNELEI, KOSTIUMUI, PALTUI.

KUR *galima pirkti vilnones medžiagas dovanom pačiom žemiausiom kainom mieste?*

TIK 3 KRAUTUVĖSE FIRMOS

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

Parduodama: šilkas, nailonas, satinas, aksomas, pliušas, gobelenas, drobė, medžiagos užuolaidom, antduriam, užvalkalam, baldam ir k.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams.

Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo $9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS ir VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.

Tel.: AL 4-8319

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsikviesti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. CIrcle 5-7711

VELYKOS ARTĖJA

Siųsti Velykoms dovanų siuntinį draugams ir giminėms į visas USSR dalis yra lengva ir patikima per

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Cosmos turi daug metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų klijentų

Siuntiniai apdrausti — Pristatymas garantuotas

Gavėjas nieko nemoka

Rašykite arba aplankykite Jums artimiausius mūsų skyrius: Licensed by Intourist

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N.Y. 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- BROOKLYN 21, N. Y. 506 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
- ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Avenue — Tel. LO 2-5941
- LAKEWOOD, N. J. 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel.: TR 3-1666
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 29, Ill, 2439 W. 69th Street — Tel.: WA 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa. 530 W. Girard Ave., — Tel. DA 4-4401
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256
- PASSAIC, N.J., 211 Monroe Street — Tel.: PR 3-0979
- DETROIT, Mich., 6440 Michigan Avenue — Tel.: TA 5-8050
- VINELAND, N. J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg.
- JERSEY CITY 75, N. J. Bright St. ir kampas Jersey Avenue

Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

Darbininką parėmė

Už kalendorių ir spaudai paremti aukojo:

Po 2 sol.:

M. Slabok, P. Ivaška, Elizabeth, N. J., F. Zylinskas, J. Mėlynis, Kearny, N. J., A. Barauskienė, Amsterdam, L. Koppas, A. Miklasevičius, J. Rukstelis, A. Jesinskas, E. Skobeika, S. Lušys — Brooklyn, N. Y., V. Skodis, Merrick, L. I., S. Cenkus, Howard Beach, N. Y. V. Dubauskas, S. Nutautas, J. Keraminas, J. Abazorius, Woodhaven, N. Y., P. Paulauakas, Maspeth, J. Gurklys, V. Vasikauskas, Richmond Hill, H. Brazaitis, Wickliffe, Ohio, K. Balaisis, Cleveland, M. Kazlauskas, Lima, Ohio, M. Kvekshas, Burns, Oregon, J. Barkauskas, E. Stanislovaitis, Phila, Pa., A. O. Avizynis, Providence, R.I., J. Verbyla, So. Boston, V. Baress, Clark, N. J., V. Balalis, Baldwin, L. I., V. Marijošius, N. Britain, Conn., J. Skuopys, Detroit, Mich., Marian Fathers, Claredon Hills, Ill., J. Petronis, Hartford, P. Sinkevičius, Hollis, N. Y., V. Ramonas, S. Navickas, Chicago, A. Patamsis, Cape Coral, Fla. S. Jakas, Dear Park, L. I., S. Čerienė Mulks, Linden, N. J., E. Lingvenytė, Hoboken, N. J., V. Adams, Paterson, kun. J. Bucevičius, kun. A. Vainauskas, Nashua, N. H., A. Venskienė, Great Neck, L.I.,

Po 1,50 dol.: M. Zakarevičius, Sudbury, Ont., V. Malinauskas, Middlebury, Conn., M. Svelnis, Needham, Mass., P. Dodienė, St. Louis, Mo., M. Zaremba, Manchester, N. H., E. Daidynas, O. Danisevičius, V. Galinis, J. A. Jonaitis, A. Ryliskis, V. Tumpienė, P. Vasiliauskas, Brooklyn, N. Y.

Nuoširdžiai dėkoja
Darbininko Administracija

CLEVELAND, OHIO

Visi kviečiami, visi laukiami!

JAV ir Kanados lietuvių antroji dainų šventė bus Chicagoje liepos pradžioje. Dainų šventei intensyviai rengiamasi. Įsirašo dalyvauti chorai. Taip pat yra įsirašę ir abu Clevelando lietuvių dainos vienetai — Čiurlionio ansamblis ir šv. Jurgo parapijos choras. Tačiau svarbu, kad dainų šventėje dalyvautų kuo didžiausias ir dainininkų skaičius. Mūsų dirigentai — muz. Alfonsas Mikulskis ir muz. Pr. Ambrazas — kviečia įsijungti į aktyviųjų šventės dalyvių skaičių prie šv. Jurgio parapijos choro. Kas dirba vakarais, muz. Ambrazas sutinka rengti priešpietiniem valandomis repeticijas. Įsirašymo ir smulkesnių informacijų reikalu kreiptis: Pr. Ambrazas, 1322 Giddings Rd., tel. UT 1-6915.

Visi kviečiami, visi pageidaujami, visi laukiami!

Radijo programos

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA

ved. **Jonas J. Romanas, sr.**

WHIL — 1430 kil. Medford, Mass.

Sekmadien. nuo 11 iki 12 vid.

#

LAISVĖS VARPAS

ved. **P. V[illegible]nis**

WKOX — 1190 kil. Framingham, Mass.

Sekmadienį nuo 8 iki 9 val. ryte.

#

RADIJO PROGRAMA

ved. **Step. Minkus,** Boston, Mass.

WLYN — 1360 kilocycles

Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

#

VYČIŲ PROGRAMA

WLOA — 1550 kil. Braddock, Penn.

Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

#

LITHUANIAN MELODIES

ved. **Ralph J. Valatka**

WJLB — 1400 kil., Detroit, Mich.

Šeštad. nuo 5 iki 5.30 popiet.

RUOŠIAME LIETUVIŠKAS VESTUVES, SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.

Tel. MU 3-2928

VACYS STEPONIS

SPORTAS

Vis sniegas ...

Taip ir negauna mūsų futbolininkai šiais metais pasirodyti aikštėje. Praeitą savaitę ir vėl visos pirmenybių rungtynės buvo atšauktos. Ir krepšininkai liko be rungtynių, nes latviai į YMCa lygos rungtynes nesugaudė penketuko. Mūsiškiam teko taškai be kovos.

Šį sekmadienį numatytas praeito savaitgalio tvarkaraštis. Kažin, ar bus pravestas, nes sniegas ir ledas aikštėse nerodo jokio noro pradingti. Visos trys futbolo vienuolikės numatytos žaisti su Minerva Hillside Oval, Bellerose, L. I. Jauniai 11:30, rezervinė 12:45, pirmoji 2:30.

Apygardinės pirmenybės Worcesteryje

Šių metų Rytų apygardos 1 rato pirmenybės, apimančios krepšinį, tinklinį, stalo tenisą ir šachmatus, bus vasario 11 Worcesteryje, Mass. Talkina vietos klubas Vytis. Krepšinio varžybose susitiks JAV lietuvių meisteris Waterburio Vytis su vicemeisteriu Brooklyno LAK. Pridėjus jaunių meisterį, Worcesterio Vytį, bus tikrai puiki konkurencija. Tinklinio gera kova žada būti tarp Hartfordo Grandies ir Bostono Dainavos.

Budreckui išvykus

Šią savaitę karinės prievolės atlikti išvyko Klemas Budreckas, kuris gerai žinomas New Yorko sportiniame gyvenime. Budreckas, žaidęs futbolą nuo pirmųjų jaunių komandos susikūrimo dienų, ir dar net neturėdamas 18 metų buvo išstatytas pirmon seniorų komandon. Žaidė New Yorko jaunučių ir vėliau jaunių rinktinėje, pasižymėdamas kaip pavojingas puolikas. Gerų pasekmių turėjo ir lengvoje atletikoje. Buvo narys New Yorko LSK jaunių estafetės, pastačiusios jaunių tremties rekordą. Įvairiapusis sportininkas žaidė, be to, krepšinį. 1956 buvo išrinktas geriausiu New Yorko lietuvių jaunių sportininku. K. Budreckui — iki pasimatymo!

Atletas

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Hamiltone, sausio 28-29 d. įvyks Kanados sporto apygardos pirmenybės, kurių programoj įkelti ir šachmatai.

Worcestery, vasario 11 d. vykdomos Rytų sporto apygardos p-bės, kuriose greta krepšinio, tinklinio ir stalo teniso numatyti šachmatai. Bostono šachmatininkai negalės dalyvauti dėl vykstančių Bostone tarpklubinių rungtynių. Vasario 11 d. Lietuviai žaidžia su Bostono meisteriu—Cambridge "Y" — pas save, So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos klube.

Chicagos Neries šachmatininkai, sausio 28-29 d. vykdo klubo p-bes, Jaunimo Centro patalpose. Turnyro vadovu pakviestas latvis Eriks Gutmanis. *Columbia universitetas*, kurio komandoj žaidė bostoniškis G. Šveikauskas, laimėjo Amerikos kolegines pirmenybes su 5½ - ½ iš rungtynių ir 19-5 iš partijų. Toronto univ. turėjo lygiai taškų iš rungtynių, bet iš partijų 17½-6½. Toliau sekė Harvardas, Pennsylvania ir Bostono universitetas. Dalyvavo 13 komandų.

Bostono tarpklubinėse, sausio 21, pralaimėta prieš Boylston klubą. Po pustaškį pelnijo J. Vilkas, jr. ir Petras Kontautas. Viena partija liko nebaigta.

Boston Sunday Globe, sausio 22 d. mini Lietuvių komandos laimėjimą prieš Sylvania 3-2. Įdėta J. Vilko partija su Eastmanu iš Massachusetts p-bių.

JAV p-bių pirmieji trys laimėtojai: Fischer (17), Lombardy (21) ir Weinstein (19 metų) įgavo teisę dalyvauti tarpzoninėse pirmenybėse. Amerikos atstovai bus patys jauniausi tose pirmenybėse.

Partija iš Massachusetts p-bių, kurioj lietuvis jaunuolis Algis Makaitis (15 m.) nugali stipriausią Connecticut valstybės šachmatininką dr. J. Platz iš Hartfordo:

Balti: Makaitis, juodi — dr. Platz — 1. c4 Žf6 2. Žc3 e6 3. Žf3 d5 4. c:d e:d 5. d4 Re7 6. Rf4 c6 7. e3 Rf5 8. Rd3 R:R 9. V:R Žbd7 10. 0-0 0-0 11. Bfel Žh5 12. Vf5? g6 13. Vh3 Be8 14. Že5 Ž:Ž 15. R:Ž f6 16. Rf4 Rb4 17. Vf3 Kg7 18. e4 Ž:R 19. V:Ž d:e4 20. B:e4 Vd6 21. Ve3 B:B 22. Ž:B Ve7 23. a3 Ra5 24. b4 Rb6 25. Bel Bd8 26. Žc5 V:V 27. f:V R:Ž 28. b:R Kf7 29. g4 Ke6 30. Kf2 b5 31. Ke2 Bd5 32. a4 b4 33. a5 Bd8 34. Bbl Bb8 35. Kd3 Bb5 36. a6 Ba5 37. B:b4 B:a6 38. Bb7 Ba2 39. B:h7 a5 40. Bc7! B:h2 41. B:c6+ Ke7 42. Ba6 Bh4 43. B:a5 B:g4 44. d5 Bgl 45. Ba7+ Kd8 46. c6 Bcl 47. Bf7 Bfl 48. Ke4 f5+ 49. Ke5 Ke8 50. Kf6 f4 51. Be7+ Kd8 52. c7+ Kc8 53. d6 f:e3+ 54. K:g6 Bgl+ 55. Kf7 Bfl+ 56. Ke8 Bd8 57. d7+ K:c7 58. d8V + ir juodi pasidavė.

Moterų Vienybės 27-tas metinis balius ruošiamas balandžio 8, šeštadienį, 8:30 val. vakare Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Gros Gene Mitchko orkestras. Įėjimas 2 dol.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

papiginta kaina gaunamos *Darbininko* administracijoje

Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos choru; 16 dainų $4.00
Lietuviškos dainos ir šokiai. Įdainuota 16 dainų ir liet. šokių 4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišr. choro 17 dainų albumas 4.50
Sophie Barkus radijo vakaruškininkės dainuoja, 10 liet. dainų ir 10 kalėdinių 5.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patriotinių maršų 6.00

DARBININKAS, 910 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N.Y.

S & G MEAT MARKET

buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. — Tel. Stagg 2-4329

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS — BEER — WINES

SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI

Šeštadieniais ir sekmadieniais griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras

Sav. P. VIŠNIAUSKAS

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC

Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chestnut Street New Britain, Conn.

Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsa

51 PROVIDENCE STREET

WORCESTER 4, MASS

PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.